

II. Det akademiske Lærersamfund samt Censorerne ved Universitetets Eksaminer.

a. Afgang og Udnævnelser m. v.

Oversigt for Aaret 1910—11.

Det teologiske Fakultet.

Efter at Professor Matzen var afgaaet ved Døden blev det ved kgl. Resolution af 28de Oktober 1910 bifaldet, at det maatte overdrages Fuldmægtig og Ekspeditionssekretær i Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet V. K. Holbøll indtil videre at holde de i Reskript af 13. Januar 1809 anordnede Foredrag om Kirkeretten i dens hele Omfang for de Pastoralseminariet besøgende teologiske Kandidater og Studerende og at deltage i Pastoralseminariets Bestyrelse mod at oppebære den ved Finansloven derfor bestemte Godtgørelse af 800 Kr. aarlig.

— Under 1ste November 1910 meddelte Ministeriet Professor V. Amundsen Fritagelse for Universitetsarbejde og Rejsetilladelse til Italien fra 1ste December 1910 til 1ste Juni 1911.

— Den 7de August 1911 afgik fhv. Professor, Biskop over Sjællands Stift, Dr. theol. P. Madsen ved Døden (Aarb. 1909—10, S. 1125).

Det rets- og statsvidenskabelige Fakultet.

Under 10de December 1910 blev Professor ekstraord. P. J. Jørgensen udnævnt til Professor ordinarius i Retsvidenskab, se nedenfor S. 21.

Under 3die April 1911 blev Docent i islandsk Ret, Dr. jur. K. K. Berlin udnævnt til Professor ekstraord. i offentlig Ret og islandsk Ret, se nedenfor S. 22—23.

— Den 29de April 1911 døde Professor, Dr. jur. & polit. H. W. Scharling. Han udnævntes 31te Oktober 1869 til Professor i Statsøkonomi og Statistik, fratraadte dette Embede, da han den 27de April 1900 udnævntes til Finansminister, men udnævntes under 3die August 1901 paany til Professor i det rets- og statsvidenskabelige Fakultet.

— Ved kgl. Resolution af 24de Juni 1911 blev det efter Indstilling af Fakultetet af 5te Maj s. A., anbefalet af Konsistorium under 16de s. M., bifaldet, at det rets- og statsvidenskabelige Fakultet bemyndigedes til at optage Professor ekstraordinarius, Dr. polit. L. V. Birck som Medlem af Fakultetet.

— Under 13de Juni 1911 bemyndigede Ministeriet Fakultetet til at tilkalde Cand. jur. Vinding Kruse til mod et Honorar af 300 Kr. at deltage i den mundtlige Eksamination ved den juridiske Eksamen i Sommeren 1911; Honoraret afholdtes af den ved Professor W. Scharlings Død disponible Professorgage.

— Under 28de September 1910 fritog Ministeriet Departementschef Jerichow og Direktør for Statens statistiske Bureau M. Koefoed for de dem hidtil overdragne Hverv henholdsvis som fast Censor og Formand for Censorerne og som fast Censor ved de statsvidenskabelige Eksaminer, og beskikkede Kontorchef Cordt Trap som fast Censor og Formand for Censorerne og Kontorchef Adolph Jensen som fast Censor ved bemeldte Eksaminer for Tidsrummet indtil den 31te Marts 1913.

Under 6te Februar 1911 blev Højesteretsassessor, Dr. jur. H. C. V. Schau fritaget for Hvervet som fast Censor ved de juridiske Eksaminer og Kontorchef i Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet Fr. Dahl beskikket til det nævnte Hverv for Tiden indtil 31te Marts 1913.

— Under 2den September 1910 meddelte Ministeriet Professor Jul. Lassen Tilladelse til — som Formand for Kommissionen til Udarbejdelsen af Forslag til en ensartet Lovgivning med Hensyn til visse Dele af Obligationsretten for Danmark, Norge og Sverige — at foretage en Rejse til Stockholm fra 4de September 1910 at regne. Under 9de Januar 1911 meddelte Ministeriet Professor Lassen Fritagelse for at holde Forelæsninger i den Tid, hvori Kommissionen holdt Møde i København i Foraarshalvaaret 1911.

Under 9de Januar 1911 meddelte Ministeriet Professor V. Bentzon Fritagelse for at holde Forelæsninger i Foraarshalvaaret 1911.

— Ved kgl. Resolution af 14de Oktober 1910 blev det bifaldet, at Professor P. J. Jørgensen var udset til at indtræde som Medlem af den internationale Voldgiftsdomstol i Haag.

— Under 28de November 1910 blev Professor L. A. Grundtvig, R. af D., benaadet med Dannebrogsmændenes Hæderstegn.

Under 2den December 1910 blev det tilladt Professor Harald Westergaard at anlægge og bære den ham tildelte Dekoration som Kommandør af 2den Klasse af den norske St. Olavsorden.

Under 13de Februar 1911 blev Professor Carl Torp beskikket til ekstraordinær Assessor i Højesteret.

I April 1911 blev Professor L. A. Grundtvig udnævnt til Kommandør af 2den Klasse af den svenske Nordstjerneorden.

— Den 4de Februar 1911 afgik fhv. Professor, Geheimelegationsraad, Dr. jur. P. A. F. S. Vedel ved Døden. Han blev under 13de April 1851 udnævnt til Lektor ved Fakultetet, under 12te September 1852 til Professor ordinarius, hvilket Embede han fratraadte ved sin Udnævnelse 26de Juli 1858 til Departementschef i Udenrigsministeriet.

Det lægevidenskabelige Fakultet.

Den 3die Februar 1911 afgik Professor i Fysiologi, Dr. med. & sc. Chr. H. L. P. E. Bohr ved Døden. Han udnævntes 23de Februar 1886 til Lektor i Fysiologi og 29de April 1890 til Professor ordinarius.

Den 25de Marts 1911 blev konstitueret Professor, Dr. med. M. H. E. Tscherning — efter at der ved Lov af 27de Februar s. A. var blevet tillagt ham dansk Indfødsret — udnævnt til Professor i Oftalmologi og Overlæge ved Rigshospitalets Afdeling for Øjensygdomme, jfr. Aarb. 1909—10, S. 963—65.

Under 20de April 1911 blev Dr. med. A. Erlandsen af Ministeriet ansat som Docent i Hygiejne og Bestyrer af Universitetets hygiejniske Laboratorium, jfr. nedenfor S. 26—27.

Ved kgl. Resolution af 12te Maj 1910 blev det godkendt, at Dr. med. C. E. Bloch af Ministeriet var valgt til Overlæge ved Rigshospitalets Børneafdeling med den dertil knyttede Poliklinik — til hvilken Stilling Docenturet i Børnesygdomme er knyttet — for et Tidsrum af 6 Aar fra

1ste September 1910 at regne. Docenturet overtog Dr. Bloch dog først fra 1ste Maj 1911. Fra s. D. fratraadte Overlæge ved Dronning Louises Børnehospital, Dr. med S. Monrad som Docent, men oppebærer af Universitetets Tilskud til Børnehospitalet Honorar for at lede Undervisningen af de Studerende der, jfr. nedenfor S. 28—30.

Overkirurg ved Kommnehospitalets 5te Afdeling, Professor, Dr. med. Sylv. Saxtorph fratraadte den 1ste Maj 1911 Overkirurgposten og det dermed forbundne Docentur, der fra s. D. overtoges af Overkirurg, Dr. med. P. N. Hansen.

Professor ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, Dr. med. V. Henriques blev den 3die Maj 1911 udnævnt til Professor i Fysiologi, jfr. nedenfor S. 23—24.

Professor ekstraordinarius i Medicinens Historie, Dr. med. Jul. Petersen, blev den 21de Februar 1911 entlediget fra 1ste September s. A. at regne. Ved kgl. Resolution af 6te Maj 1889 blev der tillagt ham Honorar for Finansaaret 1889—90 for Afholdelsen af en Række Forelæsninger over Medicinens Historie; ved kgl. Resolution af 22de April 1890 blev Honoraret fornyet for 3 Aar fra 1ste April 1890 at regne; under 14de April 1893 blev han udnævnt til Professor ekstraordinarius fra 1ste s. M. at regne.

Ved kgl. Resolution af 3die April 1911 blev der tillagt Dr. med. Vilh. Maar Honorar for som midlertidig Docent at holde Forelæsninger over Medicinens Historie fra 1ste September s. A. at regne, jfr. nedenfor S. 24—26.

Ved kgl. Resolution af 31te Maj 1910 blev det godkendt, at Professor, Dr. med. E. Schmiegelow af Ministeriet var valgt til Overlæge ved Rigshospitalets Afdeling for Hals- og Øresygdomme med den dertil hørende Poliklinik — til hvilken Stilling Docenturet i Hals- og Øresygdomme er knyttet — for et Tidsrum af 6 Aar fra den 1ste August 1910 at regne. (Ved Skrivelse af 7de Januar 1910 havde Ministeriet forlænget Professor Schmiegelows Ansættelse som Leder af den otolaryngologiske Klinik ved det kgl. Frederiks Hospital fra den 1ste Januar 1910 til Udflytningen til Rigshospitalet fandt Sted.)

Ved kgl. Resolution af 31te Maj 1910 blev det godkendt, at Overlæge, Dr. med. C. E. F. Rasch af Ministeriet var valgt til Overlæge ved Rigshospitalets Afdeling for Hud- og Kønssygdomme med den dertil knyttede Poliklinik — til hvilken Stilling Docenturet i Hud- og Kønssygdomme er knyttet — for et Tidsrum af 6 Aar, at regne fra det Tidspunkt den til Afdelingen bestemte Bygning i Foraaret 1911 blev færdig til at tages i Brug, jfr. nedenfor S. 27—28.

— Under 8de Juni 1911 overdrog Ministeriet Assistent hos Professoren i Retslægevidenskab, Dr. med. V. Ellermann under Professor Pontoppidans Sygdom at fungere som Eksaminator i Retslægevidenskab ved 2den Del af lægevidenskabelig Embedseksamen i Sommeren 1911 mod et Honorar af 400 Kr., der i Henhold til Ministeriets Skrivelse af 8de Juli s. A. blev afholdt paa forventet Tillægsbevilling af Universitetets Udgiftspost 1. d.

— Under 13de Februar 1911 beskikkede Ministeriet Dr. med. Oluf Thomsen til Suppleant for Censorerne i almindelig Patologi ved læge-

videnskabelig Embedseksamen for Resten af Seksaaret til 31te Marts 1915.

Under 22de Juni 1911 beskikkede Ministeriet Dr. med. Hasselbalch til Censor i Fysiologi og Dr. med. Oluf Thomsen til Censor i almindelig Patologi ved lægevidenskabelig Embedseksamen for Resten af Seksaaret til 31te Marts 1915.

— Frk. Cand. med. Johanne O. Christiansens Ansættelse som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling B. forlængedes med 1 Aar fra 1ste September 1910.

Cand. med. C. V. Lodberg ansattes som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling for Øjensygdomme paa 1 Aar fra 1ste September 1910.

Dr. med. K. A. Heiberg fratraadte 1ste Oktober 1910 Stillingen som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling A.

Cand. med. Th. E. Hess Thaysens Ansættelse som Prosektor ved Patologisk-anatomisk Institut forlængedes med 1 Aar fra 1ste Oktober 1910.

Cand. med. O. C. Aagaards Ansættelse som Prosektor ved Normal-anatomisk Institut forlængedes med 1 Aar fra 1ste Oktober 1910.

Cand. med. A. H. Stammers Ansættelse som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Fødeafdelinger A. og B. forlængedes med 1 Aar fra 1ste Oktober 1910.

Fru Cand. med. A. Lundstein, f. Bartholdy, ansattes som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling A. paa 1 Aar fra 1ste Oktober 1910.

Dr. med. A. Blad ansattes som Prosector chirurgiæ paa 1 Aar fra 1ste November 1910.

Dr. med. V. Ellermanns Ansættelse som Assistent ved Retsmedicinsk Institut forlængedes med 1 Aar fra 1ste November 1910.

Cand. pharm. K. K. R. B. Larsen ansattes som klinisk Assistent ved Farmakologisk Institut paa 2 Aar fra 1ste November 1910.

Cand. med. J. Mouriens Ansættelse som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling C. forlængedes med 1 Aar fra 1ste December 1910.

Cand. med. A. Jurisch's Ansættelse som Prosector anatomix forlængedes med 1 Aar fra 1ste Februar 1911.

Cand. med. H. C. Halls Ansættelse som Prosektor ved Patologisk-anatomisk Institut forlængedes med 1 Aar fra 1ste April 1911.

Cand. med. I. Svindts Ansættelse som Konservator ved Patologisk-anatomisk Institut forlængedes med 1 Aar fra 1ste April 1911.

Frk. eksam. Husholdningslærerinde Agnes Elgstrøm ansattes som Assistent ved Hygiejnisk Laboratorium fra 1ste Maj 1911 indtil videre.

Dr. med. K. Schroeders Ansættelse som Assistent ved Farmakologisk Institut forlængedes med 1 Aar fra 1ste Juli 1911.

Cand. med. H. Scheuermanns Ansættelse som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling D. forlængedes med 1 Aar fra 1ste August 1911.

Cand. med. C. U. J. Heilskov ansattes som klinisk Assistent ved Rigshospitalets Afdeling for Øre-, Næse- og Halssygdomme paa 1 Aar fra 1ste August 1911.

— Under 8de November 1910 meddelte Ministeriet Professor Chr. Gram Tilladelse til at foretage en Rekreatjonsrejse til Udlandet (Ægypten) fra sidste Halvdel af Januar 1911 til 1ste April s. A.

— Ved kgl. Resol. af 15de Marts 1911 angaaende Jordemodereksaminationskommissionens Sammensætning blev Professor Leopold Meyer ekstraordinært Medlem af denne Kommission for Livstid, saalænge han er villig dertil.

— Under 2den September 1910 blev Formanden for Byggekomitéen for de lægevidenskabelige Instituter ved Rigshospitalet, Professor Carl Julius Salomonsen udnævnt til Kommandør af 1ste Grad af Dannebrog.

Under 14de Januar 1911 blev Professor K. Faber, R. af D., benaadet med Dannebrogsmændenes Hæderstegn.

Det filosofiske Fakultet.

Under 17de Februar 1911 blev Docent Verner Dahlerup udnævnt til Professor i nordiske Sprog, jfr. nedenfor S. 30—36.

Under 3die April 1911 blev Professor ekstraordinarius i nordisk Filologi, Dr. phil. Finnur Jónsson udnævnt til Professor ordinarius i det nævnte Fag fra 1ste s. M. at regne, jfr. nedenfor S. 30—36.

Under 3die April 1911 blev Docent, Dr. phil. Vald. Vedel udnævnt til Professor ekstraordinarius i almindelig Litteraturhistorie fra 1ste s. M. at regne, jfr. nedenfor S. 36—37.

Ved kgl. Resol. af 3die April 1911 blev der tillagt Inspektør ved Nationalmuseets 1ste Afdeling, Dr. phil. Chr. S. Blinkenberg aarligt Honorar for som midlertidig Docent at holde Forelæsninger over Arkæologi fra 1ste s. M. at regne, jfr. nedenfor S. 39—41.

Ved kgl. Resol. af 3die April 1911 blev der tillagt hidtilværende midlertidig Docent i Engelsk, Dr. phil. V. Grønbech aarligt Honorar for at holde Forelæsninger over Religionshistorie fra 1ste Juli s. A. at regne, jfr. nedenfor S. 41—43.

Ved kgl. Resol. af 24de Juli 1911 blev der tillagt Adjunkt, Dr. phil. N. Bøgholm aarligt Honorar for at holde Forelæsninger og Øvelser i engelsk Sprog og Litteratur fra 19de August s. A. at regne, jfr. ndfr. S. 43—45.

— I Henhold til kgl. Resol. af 5te Maj 1911 blev der af det paa Universitetets Udgiftspost 7. a. 1. for Finansaaret 1910—11 til Disposition værende Beløb udbetalt Docent, Dr. phil. Axel Olrik et ekstraordinært Honorar af 450 Kr.

— Under 20de September tillod Ministeriet Docent Verner Dahlerup at deltage i Censur og Eksamination ved en Magisterkonferens i nordisk Filologi.

Under 3die December 1910 bifaldt Ministeriet, at Docent Verner Dahlerup i Eksamensterminen Vinteren 1910—11 fungerede som Eksaminator ved Skoleembedseksamen.

— Under 6te Januar 1911 bifaldt Ministeriet, at Dr. phil. J. Lindbæk for Eksamensterminen Vinteren 1910—11 overtog Hvervet som Censor i Historie ved Skoleembedseksamen, og under 23de Marts s. A., at Dr. Lindbæk ansattes i den nævnte Post for Resten af Trienniet til Udgangen af Marts 1912, jfr. nedenfor S. 45—46.

— Under 14de Juni 1910 meddelte Ministeriet Professor Jul. Paludan Fritagelse for at holde Forelæsninger i Efteraarshalvaaret 1910 og Tilla-

delse til fra Slutningen af August til Midten af December s. A. at foretage en Rejse til det sydlige Udland.

Under 10. November 1910 meddelte Ministeriet Docent J. Østrup Tilladelse til at foretage en Rejse til Orienten i Tiden fra 20de Novbr. 1910 til 1ste Juli 1911.

— Professor, Dr. phil. Otto Jespersen blev i Januar 1910 kreeret til doctor litterarum honoris causa ved Columbia University, New York.

— Den 9de Oktober 1910 udtraadte Docent V. Grønbech af Translatørekseksamenkommissionen.

Under 16de November 1910 blev Docent J. Østrup udnævnt til Ridder af Dannebrog.

Det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet.

Professor, Dr. phil. Eug. Warming blev under 30. Maj 1910 entlediget fra 31te December s. A. at regne. Han var Docent fra 1ste Januar 1873 til 1ste November 1882 og udnævntes under 21de Maj 1885 til Professor i Botanik og Direktør for Botanisk Have fra 1ste November s. A. at regne.

Dr. phil. H. P. Steensby blev under 17de Februar 1911 udnævnt til Professor i Geografi, jfr. nedenfor S. 47—54.

Docent C. Raunkiær blev under 19de Juli 1911 udnævnt til Professor i Botanik fra 1ste Januar 1912 at regne og ved Ministeriets Skrivelse af 28de Juli 1911 til Direktør for Botanisk Have ligeledes fra 1ste Januar 1912 at regne, jfr. nedenfor S. 54—55.

Professor, Dr. phil. N. V. Ussing afgik den 23. Juli 1911 ved Døden. Under 16. April 1891 blev der tillagt ham Honorar for at holde Forelæsninger over Mineralogi og Geognosi og under 16. Marts 1895 blev han udnævnt til Professor i Mineralogi.

I Henhold til kgl. Resol. af 5te Maj 1911 blev der af det paa Universitetets Udgiftspost 7. a. 1. for Finansaaret 1910—11 til Disposition værende Beløb udbetalt Docent Kolderup Rosenvinge et ekstraordinært Honorar paa 450 Kr.

Under 7de November 1910 bemyndigede Ministeriet Fakultetet til at anmode Privatdocent, Dr. phil. Burrau om at bistaa Fakultetet ved Tildeling og Bedømmelse af Opgaver i Beregningsmatematik for 2 Studiosi magisterii med Matematik som Hovedfag og Beregningsmatematik som Speciale, hvorhos Ministeriet bifaldt, at der for hans Bistand ved Skoleembedseksamen udbetaltes Dr. Burrau et Beløb af 150 Kr., at afholde af det for Maanederne April til Juni 1910 uanvendte Honorar for en Docent i ren Matematik, jfr. nedenfor S. 59—60.

Under 18de Februar 1911 bifaldt Ministeriet, at der udbetaltes Professor Løffler og Overlærer Christensen hver et Honorar af 200 Kr. for at have besørget Eksaminationen i Geografi ved Skoleembedseksamen henholdsvis i Sommeren 1910 og i Januar 1911, saaledes at disse Honorarer udrededes af den ved Vakancen i Professoratet i Geografi sparede Lønning.

Under 6te Juni 1911 meddelte Ministeriet Professor N. V. Ussing Fritagelse paa Grund af Sygdom for det ham paahvilende Eksamensarbejde i Sommerterminen 1911 og bemyndigede Fakultetet til at overdrage Docent J. P. J. Ravn Udførelsen af det nævnte Arbejde.

Under 23. Juni 1911 bemyndigede Ministeriet Fakultetet til under Professor Warmings Sygdom at overdrage Docent Raunkiær, eventuelt Docent Kolderup Rosenvinge Eksaminationen i Botanik i Eksamensterminen Sommeren 1911.

Under 24. Juni 1911 bemyndigede Ministeriet Fakultetet til under Professor Christiansens Sygdom at lade Docent Martin Knudsen overtage den ham paahvilende Eksamination i Eksamensterminen Sommeren 1911.

— Under 19de Juni 1911 approberede Ministeriet efter Fakultetets Indstilling, at de efternævnte fungerede som Censorer og Suppleanter ved Skoleembedseksamen for Eksamensterminerne Sommeren 1911 og Vinteren 1911—12: I Matematik: Professor, Dr. phil. Juel, Professor, Rektor Krüger, Helsingør, Dr. phil. Møllerup, Hellerup. I Fysik: Professor Prytz, Overlærer Julius Petersen, Herlufsholm, Professor Ellinger. I Kemi: Professor, Dr. phil. Odin Christensen, Professor, Dr. phil. Sørensen, Professor A. Christensen. I Astronomi: Magister Hjort, Observator Pechüle, Dr. phil. Burrau. I Botanik: Docent Raunkiær, Docent, Dr. phil. Kolderup Rosenvinge, Professor, Dr. phil. V. A. Poulsen. I Zoologi: Docent Raunkiær, Inspektør Levinsen, Adjunkt Stockmarr. I Geologi: Inspektør Levinsen, Docent Ravn, Overlærer Christensen, Roskilde. I Geografi: Docent Raunkiær, Overlærer Christensen, Roskilde, Adjunkt Stockmarr.

— Under 21de Juni 1911 bifaldt Konsistorium, at det overdroges Museumsinspektør, Docent J. P. J. Ravn under Professor Ussings Sygdom at udføre de det mineralogiske Museums Bestyrer paahvilende løbende Forretninger.

— Under 3die Februar 1911 meddelte Ministeriet Professor Jungeren Tilladelse til at foretage en Rejse til Udlandet samt Fritagelse for at holde Forelæsninger i Marts og April 1911.

Under 13de December 1910 bevilgede Konsistorium Assistent ved kemisk Laboratorium, Dr. N. Bjerrum, Orlov i 1911, for at han i dette Aar kunde arbejde som Assistent hos Professor, Dr. W. Nernst ved Berlins Universitet, saaledes at Dr. Bjerrum for den nævnte Tid skaffede og lønede en af kemisk Laboratoriums Bestyrer godkendt Vikar.

Under 18de Maj 1911 bifaldt Konsistorium, at der meddeltes Museumsinspektør ved Botanisk Have Dr. C. E. H. Ostenfeld Orlov i 6 Uger, nemlig i Tiden fra omkring 30te Juli til omkring 9de September 1911 for at deltage i en videnskabelig botanisk Ekskursion paa de britiske Øer, og Museumsassistent ved Botanisk Have Magister Ove Paulsen Orlov i 5 à 6 Uger fra omkring den 28de Maj 1911 for at deltage i en videnskabelig Undersøgelsesrejse med Havundersøgelsesskibet »Thor«.

— Den 31te Juli 1911 afgik fhv. Professor i Geografi, Dr. phil. E. C. A. Löffler ved Døden, se Aarbog 1909—10, S. 1128.

— Under 9de December 1910 blev det tilladt Museumsinspektør ved Botanisk Have, Dr. C. E. H. Ostenfeld, Deltager i »Den danske oceanografiske Ekspedition«, at anlægge og bære den ham tildelte Dekoration som Kommandør af den tunesiske Nichan-Iftikhavorden.

Universitetsbiblioteket.

Bibliotekar, Cand. theol. S. M. Gjellerup afgik den 24de November 1910 ved Døden. Han havde været i Bibliotekets Tjeneste siden 1879, idet han den 15de Januar 1879 udnævntes til Assistent, den 4de Maj 1893 til Underbibliotekar (efter Lov af 25de April 1907: Bibliotekar) fra 1ste s. M. at regne.

Underbibliotekar, Cand. mag. A. Krarup blev under 31te December 1910 beskikket til Bibliotekar fra 1ste Januar 1911 at regne.

Ekstraordinær Medhjælper, Cand. teol. C. O. Dumreicher ansattes som Underbibliotekar fra 1ste Januar 1911.

Stud. polit. Aage Schmidth ansattes som ekstraordinær Medhjælper fra 1ste Januar 1911.

Ekstraordinær Medhjælper, Cand. phil. H. Moritz fratraadte 1ste Januar 1911; i hans Sted ansattes Stud. mag. C. Luplau-Janssen fra s. D.

b. Friboliger og Huslejeportioner.*Option.*

Den ved Professor H. Matzens Død ledigblevne Huslejeportion opteredes af Professor J. Paludan (første Gang at oppebære til Oktober Flyttedag 1911 for Halvaaret April til Oktober 1911).

Den ved Professor L. Wimmers Afgang fra Universitetet ledigblevne Huslejeportion opteredes af Professor O. Jespersen (første Gang at oppebære til Oktober Flyttedag 1911 for Halvaaret April til Oktober 1911).

Den ved Professor W. Scharlings Død ledigblevne Huslejeportion opteredes af Professor J. L. Heiberg (første Gang at oppebære til Oktober Flyttedag 1911 for Halvaaret April til Oktober 1911).

c. Universitetets Fritrykskonto.

Konsistorium har i 1910—11 bevilget følgende Bidrag af Fritrykskontoen: Professor H. Scharling 30 Kr. pr. Ark til 1ste Afdeling af »Den lutherske Dogmatik« (29de Oktober 1910) og 30 Kr. pr. Ark til 2den Afdeling af samme Bog (17de Juni 1911), Professor H. Munch-Petersen 25 Kr. pr. Ark til en til Brug for de Studerende som Manuskript trykt Fremstilling af Skifteretten (Civilproces IV) (28de Januar 1911), Professor V. Bentzon 25 Kr. pr. Ark til et nyt Optryk af 1ste Hefte af »Retskilderne« (30te Januar 1911), Professor Jul. Lassen 25 Kr. pr. Ark til en ny Udgave af hans Lærebog i romersk Privatret (28de Februar 1911) og 25 Kr. pr. Ark til 1ste Hefte af en Lærebog i Obligationsrettens specielle Del (17de Juni 1911), Professor C. J. Salomonsen 25 Kr. pr. Ark til en ny Udgave af »Erindringsord ved bakteriologiske Øvelser« (28de Januar 1911), Professor Cl. Wilkens 25 Kr. pr. Ark til 2den Udgave af hans filosofiske Propædeutik (9de December 1910), Professor Kr. Erslev 30 Kr. pr. Ark til »Historisk Teknik, den historiske Undersøgelse fremstillet i sine Grundlinier« (27de Maj 1911), Professor J. A. Fridericia 25 Kr. pr. Ark til 2det Hefte af hans Fremstilling af det 17de og 18de Aarhundrede (17de Juni 1911),

Professor Eug. Warming og Docent L. Kolderup Rosenvinge 30 Kr. pr. Ark til en ny Udgave af Professor Warmings »Systematisk Botanik« (23de September 1910).

Efter Konsistoriums Indstilling bifaldt Ministeriet under 10de Juli 1911, at der maatte udbetales Assistent ved Universitetets fysiologiske Laboratorium, Cand. polyt. A. C. Andersen, et Bidrag af 30 Kr. pr. Ark til Trykningsudgifterne ved en af ham udgivet »Vejledning til Brug ved Laboratorieundervisningen i fysiologisk Kemi for de medicinske Studerende« paa ca. 5 Ark, og et Bidrag af 30 Kr. pr. Ark til Trykningen af en »Kortfattet Lærebog i fysiologisk Kemi, beregnet for de medicinske Studerende« paa ca. 10 Ark.

d. Forhøjet Lønnings- og Pensionsanciennitet for Professor ordinarius, Lic. teol. I. P. Bang.

(Jfr. Aarvog 1909—10, S. 956—57.)

I et Andragende til Ministeriet af 3die Januar 1910 anholdt Professor I. P. Bang om Forhøjelse af sin Anciennitet med 5 Aar. Andragendet var saalydende:

»Herved tillader jeg mig at ansøge om, at der maatte blive bevilget mig 5 Aars Anciennitet i min ny tiltraadte Stilling som Professor i Teologi.

Som Begrundelse for denne Ansøgning tillader jeg mig at hidsætte følgende. Skønt min Gerning som Professor i sig selv byder Anvendelse for mine Kræfter, vil jeg dog for at kunne leve være henvist til at søge forøget Indtægt ad anden Vej. Skulde jeg opgive min Stilling ved Skolelærereksamen, vilde jeg gaa flere Hundrede Kroner ned i Indtægt, samtidig med at mine Udgifter ved den nye Gerning paa flere Maader forøges. Da jeg nu i 13 Aar har tjent Staten som Censor og i 14 Aar har virket ved Universitetet, først frivillig som Privatdocent, dernæst i 6 Aar ifølge Ansættelse som midlertidig Lærer, mente jeg, der mulig kunde være Grund til at bevilge mig en 5aarig Anciennitet, saaledes at jeg kunde blive i Stand til at opgive Censorgerningen til Gavn for min Virksomhed som Professor.«

Andragendet blev af Ministeriet tilsendt Konsistorium til Erklæring, og under 23de Februar 1910 tilbagesendt Ministeriet, ledsaget af *det teologiske Fakultets* varmeste Anbefaling af 18de Januar 1910 og af Kvæstors Erklæring af 12te Februar s. A., i Henhold til hvilken Konsistorium indstillede, »at der ved Ændringsforslag til Finanslovsforslaget for 1910—11 søges indsat en saalydende Anmærkning under Universitetets Udgiftspost 1. a., Efter Lov af 12te April 1892 § 5 til de normerede Professorer:

»Professor, Lic. teol. I. P. Bangs Tjenestetid i Henseende til Lønning og Pension beregnes fra 1ste April 1910 som om han var bleven ansat som Professor fra den 1ste Januar 1905 at regne.«

En Forhøjelse af Lønningernes Beløb med dette Beløb af 600 Kr., hvormed Professor Bangs Lønning ved denne Anmærknings Vedtagelse

bliver forhøjet i Finansaaret 1910—11, vil formentlig ikke være nødvendig, idet Professor Bangs Udnævnelse ligger efter Finanslovforslagets Udarbejdelse, der er sket under Hensyn til den for Professor, Dr. P. Madsen da gældende højeste Lønning.«

Den ansøgte Anciennitetsforhøjelse blev dog først gennemført paa Finansloven for 1911—12, idet der efter Ændringsforslag til 2den Behandling af Forslaget, jfr. Rigsdagstidende 1910—11, Tillæg B., Sp. 433—36, under Universitetets Udgiftspost 1. a. blev optaget en saalydende Anmærkning: »Professor lic. teol. I. P. Bangs Tjenestetid i Henseende til Lønning og Pension beregnes fra 1ste April 1911, som om han var ansat som Professor fra 1ste April 1906 at regne.«

e. Professor ekstraordinarius i Retsvidenskab Poul Johs. Jørgensen udnævnes til Professor ordinarius i Retsvidenskab efter Professor, Dr. jur. Henning Matzens Død.

(Jfr. om Professor Matzen Aarbog 1864—71, II., S. 21—23, 1892—93, S. 81; om Professor Jørgensen Aarbog 1902—03, S. 428—33, 1903—04, S. 850—52, 1904—05, S. 19—21.)

Efter at Professor, Dr. jur. Henning Matzen den 18de August 1910 var afgaaet ved Døden, udbad Ministeriet sig i Skrivelse af 20de s. M. en Udtalelse fra Konsistorium angaaende Besættelsen af det saaledes ledigblevne Embede.

Under 24de September s. A. indsendte derefter Konsistorium til Ministeriet en Erklæring fra det rets- og statsvidenskabelige Fakultet af 19de s. M., i Tilslutning til hvilken Konsistorium indstillede, at Professor ekstraordinarius Poul Johannes Jørgensen maatte blive udnævnt til det ved Professor Matzens Død ledigblevne ordinære Professorat i Retsvidenskab. Ved kgl. Resolution af 10de December 1910 blev Professor ekstraordinarius P. J. Jørgensen derefter udnævnt til Professor i Retsvidenskab ved Københavns Universitet.

Fakultetets ovennævnte Erklæring af 19de September 1910 var saalydende:

»I Anledning af Ministeriets Skrivelse af 20de f. M., hvori dette udbeder sig en Udtalelse angaaende Besættelsen af det ved Professor, Dr. jur. H. Matzens Død ledigblevne Embede som Professor ordinarius i Retsvidenskab, skal Fakultetet indstille, at hidtilværende ekstraordinær Professor i Retshistorie og offentlig Ret, Poul Johannes Jørgensen, rykker op i det saaledes ledigblevne ordinære Professorat i Retsvidenskab, hvortil han efter Fakultetets Skøn utvivlsomt er den bedst kvalificerede.

Til nærmere Begrundelse heraf tillader Fakultetet sig at henvise til sin Skrivelse af 13de Maj 1905, hvorved det indstillede ham til det omtalte ekstraordinære Professorat, idet man kun hertil skal føje, at de Forventninger, man da knyttede til hans Udnævnelse, fuldtud er blevne opfyldte.«

f. Docent i islandsk Ret, Dr. jur. Knud Berlin udnævnes til Professor ekstraordinarius i offentlig Ret og islandsk Ret og optages som Medlem af det rets- og statsvidenskabelige Fakultet. Docenturet i islandsk Ret omdannes til et Docentur i Retsvidenskab.

(Jfr. Aarbog 1908—09, S. 476—78, 1909—10, S. 959—60).

I Forbindelse med den ovenfor S. 21 anførte Skrivelse af 19de September 1910, ved hvilken det rets- og statsvidenskabelige Fakultet indstillede Professor ekstraordinarius P. J. Jørgensen til Professor ordinarius i Retsvidenskab, indsendte Fakultetet under s. D. til Konsistorium en Indstilling, som under 24de s. M. med Konsistoriums Tilslutning blev indsendt til Ministeriet.

Fakultetet udtalte i sin Indstilling af 19de September 1910 følgende:

»Det ved en saadan Ansættelse ledigblivende ekstraordinære Professorat maa Fakultetet paa det indstændigste andrage om bliver opretholdt. Idet man ogsaa i denne Henseende kan henvise til den nærmere Motivering i Fakultetets Skrivelse af 13de Maj 1905, skal man fremhæve, at de dér berørte Vanskeligheder ved at overkomme Fakultetets Undervisnings- og Eksamensarbejde, som den nye Ordning af de rets- og statsvidenskabelige Eksaminer har medført, stadig gør sig gældende, endogsaa i endnu højere Grad end paaregnet paa Grund af det overordentlig store Antal Studerende.

De Fag, som den ekstraordinære Professor i Forbindelse med den afdøde ordinære Professor har repræsenteret, nemlig Retshistorie, Folkeret og den danske offentlige Ret, saavel Statsforfatningsretten som Statsforvaltningsretten, er af en saa omfattende og forskelligartet Karakter, at de umuligt vil kunne overtages af en enkelt Professor. Den rette Ordning vil efter Fakultetets Formening være den, at den nye ekstraordinære Professor overtager en Del af den offentlige Ret — der iøvrigt i Forbindelse med Retshistorien og Folkeretten foredrages af den nye ordinære Professor.

Til at beklæde en saadan Stilling maa Fakultetet anse den nuværende Docent i islandsk Ret, Dr. jur. K. Berlin, for særdeles kvalificeret, idet han paa Statsrettens Omraade har præsteret Arbejder, som vidner om grundige Studier og fuld videnskabelig Beherskelse af Stoffet.

Man vil imidlertid anse det for ønskeligt, at han, som for kort Tid siden udnævntes til Docent i islandsk Ret, ogsaa for Fremtiden varetager dette Fag, hvortil han er særlig kvalificeret og hvortil der vanskelig kan findes nogen anden egnet Videnskabsmand.

Man skal derfor indstille, at nuværende Docent, Dr. jur. Knud K. Berlin udnævnes til Professor ekstraordinarius i dansk offentlig Ret og islandsk Ret.

Hvis Docent, Dr. Berlin saaledes udnævnes til ekstraordinær Professor, bliver det af ham hidtil beklædte Docentur ledigt. Fakultetet maa lægge den allerstørste Vægt paa, at Antallet af dets Lærerkrafter ikke paa noget Punkt formindskes. Man skal i saa Henseende først og fremmest henvise til de ovenfor berørte Vanskeligheder, som den nye Studie- og Eksamensordning medfører. Erfaringen viser, at det er saare vanskelig at faa

Eksamensarbejdet besørget ved de forhaandenværende Kræfter, hvortil Docenten i islandsk Ret hører, da han efter sin Udnævnelse ogsaa skal deltage i Fakultetets almindelige Arbejder, og man maatte ogsaa allerede ved den sidste Eksamen i vidt Omfang gøre Brug af denne Bemyndigelse.

Disse Vanskeligheder forhøjes ved det vide Omfang, hvori Regeringen jævnlig lægger Beslag paa Fakultetsmedlemmernes Arbejde med Lovgivningskommissioner, af hvilke der for Tiden er nedsat flere, hvis Arbejde kan ventes at ville strække sig ud over længere Tidsrum, og hvoraf nogle, saasom Kommissionerne for fælles nordisk Ret og de internationale Konferencer, nødvendiggør Fraværelse fra Landet ogsaa under Semestrene.

Endelig forvolder de ved den forestaaende Retsreform fremkaldte Overgangsvanskeligheder et betydeligt forøget Arbejde ved Processtudiet, saa at det er næsten umuligt for Professoren i Proces, samtidig med at han skal opfylde de store litterære Krav, der stilles til ham med Hensyn til Tilvejebringelsen af de fornødne nye Lærebøger, paa fuldt tilfredsstillende Maade at varetage Undervisningen i de vidt forgrenede Fag, hvorfor en Bistand for Fakultetet til dette Arbejde maa anses for i høj Grad paakrævet.

Man skal derfor meget indtrængende andrage om, at denne Docentplads bevares for Fakultetet saaledes, at der tildeles dens Indehaver en almindelig Bemyndigelse til efter Fakultetets nærmere Anvisning at deltage i dets Arbejde.«

Ved Ændringsforslag til 3die Behandling af Finansloven for 1911—12, jfr. Rigsdagstidende 1910—11, Tillæg B., Sp. 1171—74, blev under Universitetets Udgiftspost 7. a. 2. optaget følgende Anmærkning:

»Der tillægges Docent i islandsk Ret, Dr. juris Knud Kugleberg Berlin som Professor ekstraordinarius i offentlig Ret og islandsk Ret oprykende Professorlønning med Pensionsret fra 1ste April 1911 at regne.

Fra 1ste September 1911 at regne omdannes Docenturet i islandsk Ret til et Docentur i Retsvidenskab, hvis Indehaver efter Fakultetets nærmere Anvisning vil have at deltage i dettes Arbejde.«

Ved kgl. Resolution af 3die April 1911 blev derefter Docent i islandsk Ret, Dr. juris Knud Kugleberg Berlin, udnævnt til Professor ekstraordinarius i offentlig Ret og islandsk Ret ved Københavns Universitet fra 1ste April 1911 at regne.

Ved kgl. Resolution af 26de Juni 1911 blev det efter Indstilling af Fakultetet af 11te April s. A., anbefalet af Konsistorium under 16de Maj s. A., bifaldet, at det rets- og statsvidenskabelige Fakultet bemyndigedes til at optage Professor ekstraordinarius i offentlig Ret og islandsk Ret, Dr. jur. Knud Kugleberg Berlin, som Medlem af Fakultetet.

g. Professor ved Landbohøjskolen, Dr. med. V. Henriques udnævnes til Professor i Fysiologi efter Professor, Dr. med. & scient. Chr. Bohrs Død.

(Jfr. om Professor Bohr Aarvog 1885—86, S. 102—04, 1900—01, S. 688—89, 1905—06, S. 466.)

Efter at Professor, Dr. med. & scient. Chr. Bohr den 3die Februar 1911 var afgaaet ved Døden, udbad Ministeriet sig under 8de s. M. en Ud-

talelse fra Konsistorium om Besættelsen af det saaledes ledigblevne Professorat. Under 17de s. M. indsendte Konsistorium til Ministeriet en Erklæring af 11te s. M. fra det lægevidenskabelige Fakultet, i Tilslutning til hvilken Konsistorium indstillede, at Professoratet opsloges ledigt, saa snart ske kunde, samt at der gaves Fakultetet Lejlighed til at ytre sig over de indkomne Ansøgninger. Embedet blev opslaaet ledigt, og under 23de Marts s. A. sendte Ministeriet de indkomne to Ansøgninger, fra Professor, Dr. med. Vald. Henriques og Cand. med. & chir. H. C. Møllgaard, til Konsistorium med Anmodning om at indhente og med egne Ytringer fremsende en Udtalelse fra det lægevidenskabelige Fakultet. Under 3die April 1911 indsendte Konsistorium derefter en Erklæring af 31te Marts s. A. fra det lægevidenskabelige Fakultet, i Tilslutning til hvilken Konsistorium indstillede, at Professor i Fysiologi ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, Dr. med. V. Henriques, blev udnævnt til Professor i Fysiologi ved Universitetet; desuden indsendte Konsistorium en Følgeskrivelse fra Fakultetet, hvoraf det fremgik, at det, særlig af Hensyn til den forestaaende Eksamen, var af stor Vigtighed, at Professoratet blev besat saa snart som muligt. Ved kgl. Resolution af 3die Maj 1911 blev derefter Professor ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, Dr. med. V. Henriques udnævnt til Professor i Fysiologi ved Universitetet.

Fakultetets ovennævnte Erklæring af 31te Marts 1911 var saalydende:

»I Skrivelse af 23de Marts d. A. har det høje Ministerium udbedt sig en Udtalelse fra det lægevidenskabelige Fakultet om de indkomne Ansøgninger om Posten som Professor i Fysiologi.

Saaledes foranlediget skal Fakultetet tillade sig at udtale følgende:

Naar en saa anset Fysiolog og Lærer som Professor V. Henriques søger Posten som Professor i Fysiologi ved Universitetet, kan Fakultetet kun glæde sig over den herved aabnede Udsigt til paa en fyldestgørende Maade at faa denne Post besat. Professor Henriques, der efter en hæderfuld Konkurrence i 18 Aar har virket som Lærer i Fysiologi, er en saa anerkendt Videnskabsmand, og hans og hans Elevers Arbejder nyder overalt en saa stor Anseelse, at Fakultetet ikke tager i Betænkning at anbefale ham til at erholde den søgte Post.

Hvad angaar den anden Ansøger, Assistent H. Møllgaard, skal Fakultetet udtale, at denne unge Mand synes at være en usædvanlig Begavelse, der allerede har præsteret Arbejder, der ikke alene indeholder Iagttagelser af betydelig Værdi, men som ogsaa giver meget store Løfter for Fremtiden. Men ved Siden af Professor Henriques mener Fakultetet ikke, han kan komme i Betragtning.«

h. Professor ekstraordinarius, Dr. med. Julius Petersens Afgang fra Universitetet og Dr. med. Vilhelm Maars Udnævnelse til Docent i Medicinens Historie.

(Jfr. Aarvog 1888—89, S. 706—07, 1890—91, S. 592, 1891—92, S. 982, 1892—93, S. 7—8, 1893—94, S. 428.)

Ved kgl. Resolution af 21de Februar 1911 blev Professor ekstraordinarius, Dr. med. Julius J. Petersen, der den 29de December 1910 var

fyldt 70 Aar, efter derom indgivet Andragende afskediget paa Grund af Alder i Naade og med Pension fra sit Embede som Professor i Medicinens Historie fra 1ste September 1911 at regne. Det lægevidenskabelige Fakultet havde i Skrivelse af 25de November 1910, med hvilken det med sin Anbefaling indsendte Professor Julius Petersens Andragende om Afsked, tillige udtalt følgende: »man tillader sig at ansøge om, at Ministeriet vil træffe Foranstaltning til, at denne særdeles nyttige Undervisning ikke maa ophøre ved Professor Jul. Petersens Afgang, men at Bevillingen bevares til et ekstraordinært Professorat i Medicinens Historie«, og Konsistorium havde i Skrivelse af 7de December 1910, med hvilken Professor Jul. Petersens Andragende blev indsendt til Ministeriet, sluttet sig til Fakultetet, saavel i Henseende til dets Anbefaling af Professor Jul. Petersens Andragende som i Henseende til dets Ønske om Professoratets Bevarelse.

Under 19de Januar 1911 indsendte Konsistorium derefter til Ministeriet med sin Tilslutning en Indstilling af 14de s. M. fra *det lægevidenskabelige Fakultet*, saalydende:

»Som det vil være det høje Ministerium bekendt, har Fakultetet allerede i sin Skrivelse af 25de November 1910 til Konsistorium fremhævet Ønskeligheden af Bevarelsen af den for det lægevidenskabelige Studium saa særdeles betydningsfulde Lærepost i Medicinens Historie, og Fakultetet tillader sig nu herved at ansøge det høje Ministerium om at foranledige, at Hr. Dr. med. Vilhelm Maar udnævnes til Professor ekstraordinarius i dette Fag fra den Dag Professor Julius Petersen afgaar som saadan.

Som det fremgaar af vedlagte Redegørelse, som Dr. med. Maar paa Fakultetets Anmodning har stillet til dets Raadighed, har han i en Aarrække omtrent udelukkende beskæftiget sig med medicinsk-historiske Studier og kan vise hen til en betydelig Virksomhed paa dette Omraade, dels som Forfatter og Foredragsholder, dels som Udgiver af historisk vigtige Manuskripter og Værker. Vi skal af disse særlig fremhæve hans Studier over den berømte Videnskabsmand Niels Steensen, hvis Arbejder for første Gang af Dr. med. Maar er udgivne i en samlet og kritisk gennemgaaet Udgave. Ved disse og lignende, for dansk Kulturs Hævdelse særdeles vigtige Arbejder, har han vist sig som en fuldt kvalificeret medicinsk-historisk Forsker, og det vilde efter Fakultetets Anskuelse være af stor Betydning, om han fik Lejlighed til at fortsætte denne Virksomhed og i det Hele til at fortsætte og videre udvikle det Studium og det oplysende Arbejde, som Professor Julius Petersen paa en saa udmærket Maade har ydet i den sidste Menneskealder, og som har været til Glæde og Befrugtning for saa mange, baade Studerende, Læger og Andre.

Manglen af en Lærer i Medicinens Historie vilde blive følt som et stort Savn i vide Kredse.«

Ved Ændringsforslag til 3die Behandling af Finansloven for 1911—12, jfr. Rigsdagstidende 1910—11, Tillæg B., Sp. 1173—76, blev der under Universitetets Udgiftspost 7. a. 2. optaget en Bevilling paa $\frac{7}{12}$ af

2000 Kr., og indenfor Linien blev tilføjet følgende Anmærkning: »Fra 1ste September 1911 at regne tillægges der Dr. med. Vilh. Maar et Honorar af 2000 Kr. aarligt for at holde Forelæsninger i Medicinens Historie«. I de sammesteds anførte Motiver, hvormed Ministeriet ledsagede Forslaget om denne Bevilling, var henvist til Konsistoriums og Fakultetets Indstilling og derefter udtalt: »Ministeriet kan ogsaa ganske tiltræde dette, idet man dog maa finde det naturligt, at Posten i Stedet for som et ekstraordinært Professorat paa samme Maade som det tidligere har været Tilfældet gøres til et Docentur, saaledes at der tillægges Dr. med. Vilh. Maar et aarligt Honorar af 2000 Kr. for at holde Forelæsninger i Medicinens Historie ved Universitetet.«

Ved kgl. Resolution af 3die April 1911 blev det bifaldet, at der af det paa Universitetets Udgiftspost 7. a. til videnskabelige Formaals Fremme disponible Beløb tilstaas Dr. med. Vilh. Maar et Honorar af 2000 Kr. aarlig for som midlertidig Docent ved Universitetet at holde Forelæsninger over Medicinens Historie fra 1ste September s. A. at regne.

i. Dr. med. Alfr. Erlandsens Udnævnelse til den ved Dr. med. N. P. Schierbecks Død ledigblevne Docentplads i Hygiejne.

(Jfr. Aarbog 1905—06, S. 391—96, 1909—10, S. 1100—01; om det hygiejniske Laboratorium desuden 1909—10, S. 1098—1100.)

Efter at Ministeriet under 22de Marts 1910 havde bifaldet, at den ved Dr. med. N. P. Schierbecks Død ledigblevne Plads som Docent i Hygiejne og Bestyrer af det hygiejniske Laboratorium foreløbig i et Aar ikke blev besat, se Aarbog 1909—10, S. 1100—01, indsendte Konsistorium under 17de Februar 1911 med sin Tilslutning til Ministeriet en Skrivelse af 9de s. M. fra det lægevidenskabelige Fakultet, hvori dette indstillede, at den nævnte Post maatte blive opslaaet ledig, og at Fakultetet maatte faa Lejlighed til at udtale sig om de indkomne Ansøgninger. Posten blev opslaaet ledig, og under 20de Marts 1911 sendte Ministeriet derefter de indkomne to Ansøgninger, fra Cand. med. I. P. Chrom og Dr. med. Alfr. Erlandsen, til Konsistorium med Anmodning om at indhente og med egne Ytringer fremsende en Udtalelse fra det lægevidenskabelige Fakultet.

Under 3die April 1911 indsendte Konsistorium til Ministeriet en Erklæring af 31te Marts s. A. fra det lægevidenskabelige Fakultet, i Tilslutning til hvilken Konsistorium indstillede, at Dr. med. Erlandsen blev ansat som Docent i Hygiejne og Bestyrer af Universitetets hygiejniske Laboratorium.

Under 20de April 1911 blev derefter Dr. med. A. Erlandsen af Ministeriet ansat som Docent i Hygiejne ved Universitetet og Bestyrer af Universitetets hygiejniske Laboratorium.

Fakultetets Udtalelse om Dr. Erlandsen i den ovennævnte Erklæring af 31te Marts 1911 var saalydende:

»Dr. med. A. Erlandsen har en meget fyldig Uddannelse baade i Laboratorier, paa Hospitaler og nu ved sin sidste Studierejse paa hvilken han, efter hans Beretning at dømme, paa en overordentlig forstandig og

flittig Maade har benyttet Tid og Lejlighed til Uddannelse i de hygiejniske Fag. Hans litterære Produktion er ikke alene rig, vidnende om stor Flid og Arbejdsomhed, men maa tilige betegnes som særdeles god, paa flere Punkter endog meget værdifuld.

Efter det saaledes anførte tager Fakultetet ikke i Betænkning at anbefale Dr. med. A. Erlandsen til at ansættes som Docent i Hygiejne og Bestyrer af Universitetets hygiejniske Laboratorium.«

j. Docenturet i Hud- og Kønssygdomme overgaar til Overlægen ved Rigshospitalets Afdeling for disse Sygdomme.

(Jfr. Aarvog 1873—75 S. 62 ff.).

Under 27de Februar 1911 tilskrev det lægevidenskabelige Fakultet Ministeriet saaledes:

»Som det vil være det høje Ministerium bekendt, findes der i den med Københavns Kommune efter Ministeriets Skrivelse til denne af 23de August 1872 (se Universitetets Aarvog 1872, S. 62 flg.) indgaaede Overenskomst bl. a. angaaende flere af de ved Kommunens Hospitaler ansatte Overlægers Deltagelse i de lægevidenskabelige Studenters Undervisning, ogsaa en Bestemmelse om, at Overlægen ved Kommunehospitalets 4de Afdeling lønnes som Docent i Hud- og Kønssygdomme. Ved Oprettelsen af en for disse Sygdomme bestemt Afdeling paa Rigshospitalet har Ministeriet resolveret, at denne Docentur fra Aabningen af denne Afdeling skulde overgaa til dennes Overlæge.

Fakultetet tillader sig derfor at henlede Ministeriets Opmærksomhed paa Ønskeligheden af, at den Del af Overenskomsten, der vedrører nævnte Docentur, opsiges, for Posten som Overlæge ved Kommunehospitalets 4de Afdeling opslaas ledig, hvilket, efter hvad Fakultetet har erfaret, vil ske en af de allernærmeste Dage.«

Ministeriet tilskrev derefter under 1ste Marts 1911 Københavns Magistrat saaledes:

»Ved den mellem Københavns Kommune og nærværende Ministerium indgaaede Overenskomst af 23de August 1872 fastsættes det blandt andet, at Overlægen ved Kommunehospitalets 4de Afdeling midlertidig skulde fungere som Docent i Hud- og Kønssygdomme ved Universitetet og herfor oppebære et aarligt Honorar af Universitetets Midler.

Da Rigshospitalets Afdeling for Hud- og Kønssygdomme, til hvilken Docenturet i de nævnte Fag fremtidig vil være knyttet, imidlertid nu vil blive aabnet den 1ste Maj d. A. og hidtilværende Overlæge ved Kommunehospitalets 4de Afdeling, Dr. med. C. E. F. Rasch, fra samme Dato vil overtage Stillingen som Overlæge ved nævnte Afdeling af Rigshospitalet, skal man herved meddele Magistraten, at Universitetet fra samme Dato betragter den ved nævnte Overenskomst fastsatte midlertidige Ordning med Hensyn til Docenturet i Hud- og Kønssygdomme som bortfaldet saaledes, at der ikke fremtidig vil paahvile Overlægen ved Kommunehospitalets 4de Afdeling nogen Pligt til at lede den kliniske Undervisning i

disse Fag, ligesom der ikke fremtidig vil tilkomme ham noget Honorar af Universitetet; paa samme Maade vil ogsaa fra samme Dato at regne det til Afholdelse af Udgifter ved et dermatologisk Laboratorium paa Kommunehospitalet under Universitetets Budget bevilgede Beløb af 1000 Kr. bortfalde.

Da den saaledes gennem en Aarrække fortsatte Forbindelse mellem Kommunehospitalets 4de Afdeling og Universitetet nu ophører, finder Ministeriet Anledning til at udtale sin bedste Tak for den Beredvillighed, hvormed Københavns Kommune i saa lang Tid har givet de Studerende Adgang til at modtage den kliniske Undervisning i de heromhandlede Fag paa Kommunehospitalet, en Ordning der stedse har været til stor Gavn for den almindelige Uddannelse af Landets Læger, og ved hvis Ophør Ministeriet derfor ogsaa maa udtale sin varme Paaskønnelse af den Betydning i saa Henseende som Kommunehospitalet i de forløbne Aar har haft for det lægevidenskabelige Fakultet og den danske Lægestand i det Hele.«

Som foran S. 14 anført var Overlæge, Docent, Dr. med. C. E. F. Rasch under 31te Maj 1910 blevet udnævnt til Overlæge ved den paagældende Afdeling paa Rigshospitalet for et Tidsrum af 6 Aar, at regne fra det Tidspunkt den til Afdelingen bestemte Bygning i Foraaret 1911 blev færdig til at tages i Brug. Dette skete 1ste Maj 1911. Da det til Kommunehospitalet knyttede dermatologiske Laboratorium herefter ikke længere skulde benyttes til Undervisning for de Studerende, bortfaldt fra nævnte Dato det dette Laboratorium hidtil ydede Tilskud paa 1000 Kr. fra Universitetet, jfr. Rigsdagstidende 1910—11, Tillæg B., Sp. 1175—76, og nedenfor S. 220.

k. Docenturet i Børnesygdomme overgaar til Overlægen ved Rigshospitalets Børneafdeling. — Tilskudet til Dronning Louises Børnehospital forhøjes, for at der kan tillægges Overlægen Honorar for klinisk Undervisning.

(Jfr. Aarbog 1905—06, S. 396—98.)

Efter at Ministeriet under 25de April 1910 havde beskikket Overlæge ved Dronning Louises Børnehospital, Dr. med. Monrad, til fremdeles at varetage Docenturet i Børnesygdomme, dog kun indtil Rigshospitalets Børneafdeling kunde tages i Brug, indsendte Bestyrelsen for Børnehospitalet til Ministeriet en saalydende Henvendelse af 15de August s. A.:

»Som det vil være det høje Ministerium bekendt har Børnehospitalet lige siden dets Grundlæggelse ydet Universitetet en ikke ringe Støtte ved i hvert Semester at stille sit Materiale til Disposition for Undervisningen af de medicinske Studerende. En saadan Undervisning var allerede i Gang i det lille Hospital »for syge Børn« i Rigersgade, som grundlagdes 1850, og den fortsattes, da dette Hospitals Virksomhed 1879 overførtes til det nybyggede Børnehospital i Østerfarimagsgade, det nuværende Dronning Louises Børnehospital.

Men i 1891 knyttedes Børnehospitalet fastere til Universitetet, idet Overlægen ansattes som Docent med et aarligt Honorar af 2000 Kr., lige-

som der tillagdes Hospitalet 2000 Kr. aarlig som Vederlag for de Udgifter, en saadan Undervisning nødvendigvis medfører.

Denne Ordning, der saaledes har bestaaet i 19 Aar, staar fremdeles ved Magt, men synes efter Ministeriets Skrivelse til Børnehospitalets Overlæge af 25de April d. A. (Journal 799—1909) at skulle staa i Fare for atophøre i Foraaret 1911, naar Rigshospitalets Børneafdeling tages i Brug.

Foranlediget heraf tillader Bestyrelsen for Dronning Louises Børnehospital sig herved at andrage det høje Ministerium om, at den nævnte Ordning maa blive bestaaende i Fremtiden saaledes, at det fremdeles overdrages Børnehospitalets Overlæge nu som ekstraordinær Docent at docere Børnesygdomme, og saaledes at saavel det hidtil af Statskassen ydede aarlige Honorar til Overlægen af 2000 Kr. som det Børnehospitalet tillagte aarlige Vederlag af 2000 Kr. tillægges henholdsvis Overlægen og Børnehospitalet paa Finansloven.

Til Støtte for dette sit Andragende skal Bestyrelsen ikke blot tillade sig at henvise til den lange Aarrække, i hvilken Hospitalet har været det eneste Sted, hvor de medicinske Studerende kunde faa Uddannelse i Børnesygdommes Behandling, men ogsaa og særligt anføre, at Børnehospitalet nu efter dets meget betydelige Udvidelse i 1910 raader over et langt større og mere alsidigt Undervisningsmateriale end tidligere, og at det sikkert vil være til stor Gavn, om dette Materiale ogsaa i Fremtiden i videst mulig Udstrækning kan gøres tilgængeligt for de medicinske Studerende.«

Herefter udbad Ministeriet sig 5te September 1910 en Udtalelse fra Konsistorium angaaende Spørgsmaalet om en Vedbliven af Overlæge Monrads Docentur.

Under 4de November 1910 indsendte Konsistorium med sin Tilslutning til Ministeriet en Erklæring af 8de Oktober s. A. fra det lægevidenskabelige Fakultet, saalydende:

»Ved Tilbagesendelsen af hoslagte med det høje Konsistoriums Skrivelse af 6te September 1910 modtagne Andragende fra Bestyrelsen for Dronning Louises Børnehospital skal Fakultetet udtale følgende:

Da det ordinære Docentur i Børnesygdomme fra Foraaret 1911 vil blive henlagt til Rigshospitalet, hvor Staten har oprettet en særlig til Undervisning indrettet Afdeling for Børnesygdomme med tilhørende Poliklinik, mener Fakultetet ikke, at der er Grund til at stille Krav om Oprettelsen af et ekstraordinært Docentur i Børnesygdomme, saa lidt som i de andre Specialiteter, for hvilke der ved Rigshospitalet findes særlige Afdelinger med dertil knyttet Docentur.

Fakultetet kan derfor ikke anbefale, at der oprettes et ekstraordinært Docentur for Hr. Overlæge Monrad.

Med Hensyn til Andragendet fra Dronning Louises Børnehospital mener Fakultetet imidlertid, at man bør tage i Betragtning, at dette Hospital i en lang Aarrække har modtaget Understøttelse af Staten, nemlig 2000 Kr. aarlig til Hospitalets Drift og 2000 Kr. aarlig til Overlægen, for at der paa Hospitalet kunde gives Undervisning, at det sikkert vil skaffe dette gamle og veltjente Hospital betydelige økonomiske Vanskeligheder,

hvis denne Understøttelse bortfalder, og at det altid vil være af Betydning for Studerende og Læger, at der paa dette Hospital vedblivende kan gives Undervisning.

Fakultetet tillader sig derfor at anbefale, at Dronning Louises Børnehospital som hidtil erholder Understøttelse af Staten.«

Ved Ændringsforslag til 3die Behandling af Finansloven for 1911—12, Rigsdagstidende 1910—11, Tillæg B., Sp. 1155—58, blev det fra 1ste Maj 1911 bortfaldne Honorar for Overlægen ved Dronning Louises Børnehospital som Docent i Børnesygdomme, 2000 Kr. aarlig, der hidtil var opført under Universitetets Udgiftspost 1. b., overført til Udgiftspost 7. f., Tilskud til Dronning Louises Børnehospital, idet det i Anmærkningerne bemærkedes, at Beløbet skulde tillægges Overlægen paa Betingelse af, at Hospitalet som hidtil holdtes aabent for klinisk Undervisning af de Studerende.

Ved et andet Ændringsforslag til 3die Behandling af Finansloven for 1911—12, Rigsdagstidende 1910—11, Tillæg B., Sp. 1157—58, blev der under Universitetets Udgiftspost 1. b. bevilget Honorar til Overlægen ved Rigshospitalets Børneafdeling i hans Egenskab af Docent i Børnesygdomme, i Medfør af Lov af 12te April 1892 §§ 2 og 6, fra 1ste Maj 1911 at regne.

Om Dr. med. C. E. Blochs Udnævnelse til Overlæge og hans Overtagelse af Docenturet fra 1ste Maj 1911 se foran S. 13—14.

l. Professor, Dr. phil. L. F. A. Wimmers Afgang fra Universitetet og Docent, Mag. art. Verner Dahlerups Udnævnelse til Professor ordinarius i nordiske Sprog. — Professor ekstraordinarius, Dr. phil. Finnur Jónssons Udnævnelse til Professor ordinarius i nordisk Filologi.

(Jfr. om Professor Wimmer Aarvog 1875—76, S. 92, 1883—84, S. 78, 1885—86, S. 105, 1886—87, S. 48, 1894—95, S. 732; om Docent Dahlerup Aarvog 1909—10, S. 972—73 og de der anførte Henvisninger til tidligere Hefter af Aarbogen; om Professor Jónsson Aarvog 1886—87, S. 19—20, 1889—90, S. 4—5, 1890—91, S. 592, 1891—92, S. 983, 1896—97, S. 427, 1897—98, S. 654—55.)

Ved kgl. Resolution af 22de Juni 1910 blev Professor, Dr. phil. L. F. A. Wimmer efter derom indgivet Ansøgning afskediget fra det af ham beklædte Embede som Professor ved Københavns Universitet i Naade og men Pension fra 1ste September s. A. at regne, hvorhos Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet bemyndigedes til overfor Professor Wimmer at udtale Hs. Maj. Kongens allerhøjeste Paaskønnelse af hans udmærkede videnskabelige Arbejde og af den fremragende Dygtighed, hvormed han i en saa lang Aarrække havde tjent Staten.

Ved Skrivelse af 29de s. M. anmodede Ministeriet Konsistorium om at indhente og med egne Ytringer fremsende en Udtalelse fra det filosofiske Fakultet om Besættelsen af det saaledes ledigblevne Embede, eventuelt om det maatte anses for ønskeligt, at Embedet blev opslaaet ledigt.

Under 5te Juli 1910 indsendte Konsistorium til Ministeriet en Udtalelse af 2den s. M. fra det *filosofiske Fakultet*, saalydende:

»I Anledning af Konsistoriums Skrivelse af 1. d. M. hvori det i Henhold til Kultusministeriets Skrivelse af 29de f. M. ønsker en Udtalelse om Besættelsen af det Professorat i nordiske Sprog, der er blevet ledigt ved Professor Wimmers Afgang, skal jeg paa Fakultetets Vegne udtale, at Fakultetet ikke ønsker, at Embedet opslaas ledigt, idet det formener, at Professor Wimmers Efterfølger i dette Tilfælde maa søges blandt Mænd, der er Lærere ved vort Universitet. Da Fakultetet imidlertid ikke, hvad Konsistorium vistnok vil finde naturligt, har villet forberede Besættelsen af Professoratet, før Professor Wimmers Afsked forelaa, ser det sig i Øjeblikket, da det vilde være umuligt at samle hele Fakultetet, ude af Stand til at gøre nogen Indstilling, men det vil holde Møde straks i Begyndelsen af September og da fremsætte sine Ønsker overfor det høje Ministerium.

Jeg skal tilføje, at det ikke vil have nogen Betydning for Universitetsarbejdets Gang, at Besættelsen af Professoratet udskydes en kortere Tid, da det, som Sagerne staar, ikke vil faa nogen Indflydelse paa de Forelæsninger, der vil blive holdte i det kommende Semester.«

Under 26de September 1910 indsendte Konsistorium derefter en Erklæring af 18de s. M. fra det filosofiske Fakultet, i Anledning af hvilken Konsistorium anbefalede, at Fakultetets Flertals Indstilling toges til Følge.

Fakultetets Erklæring af 18de September 1910 var saalydende:

»I Fortsættelse af Fakultetets Skrivelse af 4de Juli d. A. vedrørende Besættelsen af den ved Professor L. Wimmers Afgang ledigblevne Plads som Professor ordinarius i de nordiske Sprog ved Universitetet skal Fakultetet tillade sig at udtale følgende:

Naar Fakultetet har ment at kunne foreslaa, at Pladsen ikke opslaas ledig, var det, fordi det i sin Kreds tæller to Mænd, der hver for sig er fuldt værdige til at være Professor Wimmers Efterfølger og tillige maa anses for de eneste Kandidater, der overhovedet for Tiden vilde kunne komme i Betragtning, nemlig Professor ekstraordinarius i nordisk Filologi, Dr. Finnur Jónsson, og Docent i Dansk, Verner Dahlerup.

Professor F. Jónsson (født paa Island 1858) blev Docent ved Universitetet 1887 — da man særlig ønskede den ved Professor Wimmers Udnævnelse til Professor ordinarius ledigblevne Docentplads besat med en Islænder (jfr. Univ. Aarvog 1886—89, S. 19 f.) — og ekstraordinær Professor 1898. Ved Siden af sin Universitetsgerning kan Professor Jónsson se tilbage paa en rig og omfattende Virksomhed som Forfatter og Udgiver paa den oldnordisk-islandske Litteraturs Omraade, og han har derved vundet sig et anset Navn som en af vor Tids lærdeste, grundigste og flittigste Forskere paa dette Omraade. Men herved er tillige hans Begrænsning given, idet de øvrige Sider af den nordiske Filologi ligger ham ret fjernt. At Professor Jónsson selv anerkender denne Begrænsning, har vist sig ved hans Universitetsarbejde, saavel Forelæsninger og Øvelser som til en vis Grad Eksaminer og Disputatser.

Docent V. Dahlerup (født 1859) kom først senere end Professor Jónsson ind ved Universitetet, idet han, efter at have gjort sig bemærket ved

en Række dygtige Arbejder vedrørende alle forskellige Sider af den nordiske Filologi, i 1899 blev Docent med Forpligtelse til at holde Forelæsninger over Dansk (Aarvog 1898—1901, S. 24 ff.). Naar man blot ser paa de færdig foreliggende Frugter af hans Forfattervirksomhed, kan denne vel ikke i Omfang maale sig med Professor Jónssons; men det maa herved særlig erindres, at han i en længere Aarrække har ofret en væsentlig Del af sin Tid og sine Kræfter paa de nu langt fremskredne Forarbejder til det store Nationalværk »Ordbog over det danske Sprog«, af hvilket han i Aar har udsendt det første Hefte, og om hvilket Fakultetet samtidig hermed i særlig Skrivelse indsender en ønsket Udtalelse til det høje Ministerium. Det er et Værk, der vil sikre ham et blivende Navn i den danske Sprogvidenskabs og Litteraturs Historie.

Idet der nu vil være at træffe Valg mellem disse to, hver paa sin Maade fremragende Videnskabsmænd, har Fakultetet nøje overvejet, hvilke Hensyn der ved Besættelsen af den ledige Professorplads først og fremmest bør gøre sig gældende. Det store Flertal af dets Medlemmer er da fuldt enigt om, at der maa kræves alsidig Beherskelse af de forskellige Grene af den nordiske Filologi, og at ved Danmarks Universitet i vore Dage Dansk maa indtage den første Plads, medens Oldnordisk-Islandsk i Sammenligning dermed maa staa i anden Række, eller at det dog i alle Tilfælde maa være en ufravigelig Førdring, at den, der skal beklæde Professorpladsen i de nordiske Sprog, er fuldt Herre over Dansk i hele vort Sprogs Udvikling. Dette bliver særlig vigtigt af Hensyn til den store Rolle, Dansk spiller i alle højere Skoler efter den nye Ordning, og som Følge deraf ogsaa ved Skoleembedseksamen under vort Fakultet.

I Betragtning af, at Docent Dahlerup i størst Maal maa anses for at opfylde disse Krav, idet han er vor første Autoritet med Hensyn til Dansk (og Svensk), samtidig med, at han har dokumenteret sig som saa grundigt hjemme i Oldnordisk-Islandsk, at han i fornødent Fald, særlig med Eksaminer og Disputatser for Øje, kan varetage dette Fag ved Siden af den Professor, der særlig repræsenterer det, har Fakultetet med 12 Stemmer mod 3 ment i det foreliggende Tilfælde at maatte give Docent Dahlerup Fortrinet for Professor F. Jónsson.

I Henhold hertil tillader Fakultetet sig herved at indstille, at Docent Verner Dahlerup udnævnes til Professor ordinarius i de nordiske Sprog ved Københavns Universitet.

Idet Fakultetet imidlertid i fuldt Maal maa anerkende Professor Finnur Jónssons store videnskabelige Fortjeneste ved Siden af hans større Anciennitet ved Universitetet, tillader det sig hertil at føje det Ønske, at disse Fortjenester ogsaa maa finde Anerkendelse hos den høje Regering, og paa det varmeste anbefale, at der, naar det Tidspunkt kommer, paa hvilket han ellers vilde kunne have opnaaet en Huslejeportion, søges skaffet ham en saadan ved ekstraordinær Bevilling.

Overfor denne Indstilling af Fakultetets store Flertal har et Mindretal, Professor M. Cl. Gertz med Tilslutning af Professor H. Møller og Docent

Siesbye, indgivet et Separatvotum af følgende Ordlyd (Udhævelserne er Professor Gertz's):

»Naar jeg undertegnede ikke har kunnet slutte mig til Fakultetets Flertal i Spørgsmaalet om Besættelsen af Professor Wimmers tidligere Post og derfor har anset det for en ligefrem Samvittighedssag for mig at indgive Separatvotum, har det sin Grund i efterfølgende Betragtninger:

Den Post, det her gælder om, hedder officielt »*det ordinære Professorat i nordiske Sprog*«, ikke: *Professoratet i Dansk*. Det er den Post, som først beklædtes af Danskeren *N. M. Petersen*, derpaa af Islænderen *Gislason*, saa af Danskeren Wimmer; ved Siden af dem har der til de forskellige Tider været flere eller færre Docenter eller ekstraordinære Professorer (Lyngby, Svend Grundtvig o. s. v.), som har taget sig af de forskellige Sider af det ret omfattende Fag, alt eftersom Omstændighederne krævede det og deres særlige Interesser førte dem ind derpaa. At nu *Dansk* maa blive Hovedfaget indenfor den hele Faggruppe, som betegnes ved Udtrykket »de nordiske Sprog«, og at særlig den nye Skoleordnings Indførelse maa skyde det frem i allerførste Række, er en Selvfølge, og det vil ingen falde paa at benægte; men dets fremragende Stilling er ogsaa fuldt ud fastslaaet og betegnes ved det *Antal af Universitetslærere*, der efterhaanden har faaet til Opgave at besørge Undervisningen i det. Først stod Professor Wimmer alene; saa kom Professor Paludan til, thi vel beklæder han den ordinære Professorpost i Æstetik, men lige siden sin Ansættelse har han haft til Hovedopgave at besørge Undervisningen i dansk Litteraturhistorie for de Studerende, der vil tage Skoleembedseksamen i Dansk, og at føre Eksaminationen i dette Fag; siden ansattes Docent Dahlerup, og nu for et Par Aar siden Prof. ekstraord. Vilh. Andersen. Dermed er Dansk vistnok draget saa stærkt i Forgrunden, som man med Billighed kan ønske; at det, for yderligere at markere dets fremragende Stilling, skulde være nødvendigt, at ogsaa *Titlen* som Professor ordinarius i de nordiske Sprog blev givet til en af Universitetslærerne i Dansk, er mig umuligt at indse; Titelspørgsmaalet synes mig i Sammenligning med Docentantallet at være af ganske underordnet Betydning. — Fremdeles tror jeg ikke, at den Paa-stand er ganske holdbar, at man af »Professor ordinarius i de nordiske Sprog« maa kræve »en *alsidig* Beherskelse af de forskellige Grene af den nordiske Filologi« (hvilket vel maa være enstydigt med: »Beherskelse af alle Grene af denne Filologi«) eller at det maa være en uafviselig Fordring, at den, der skal beklæde den nævnte Professorpost, er »*fuldt Herre over Dansk i hele vort Sprogs Udvikling*«. Ja, hvis der kun var en *enkelt Universitetslærer* i Faget, vilde denne Fordring være uafviselig; men nu er der, hvad Fagets betydelige Omfang naturligt maa medføre og har medført, en hel Række Lærere; dette medfører af sig selv en Arbejdsdeling, og med den følger lige saa nødvendigt en Specialisering, og denne gør fremdeles den alsidige Beherskelse vanskelig, om end ikke helt umulig, men gør den med det samme ogsaa unødvendig; ved passende Samvirken mellem de forskellige Lærere i ethvert Tilfælde vil man kunne faa ethvert Universitetsarbejde i dette Fag, der maatte forefalde, fuldt forsvarligt besørgt. Særlig maa det fremhæves, at Oldnordisk-Islandsk er et saa vigtigt

og omfattende Speciale indenfor den hele Faggruppe »de nordiske Sprog«, at det nok kunde lægge Beslag paa en Mands fulde Arbejdskraft, og at det derfor ogsaa nok kunde forsvares, om den Lærer, der tog sig af dette Speciale, kom noget til kort med Hensyn til adskillige andre Dele af det hele Fag. Det kan godt være, at dette virkelig er Tilfældet med Professor Jónsson; for Resten maa det siges, at der er visse Sider af Faget, med Hensyn til hvilke hans Medvirken ved forefaldende Universitetsarbejde aldrig er bleven krævet, fordi Arbejdet efter Sagens hele Natur maatte komme til at gaa over paa andre Lærere, og ingen er da i Stand til at afgøre, om han vilde have kunnet magte dette Arbejde eller ej, hvis det var blevet krævet af ham. Men efter min Overbevisning er det at gaa meget for vidt, naar det erklæres, at han er begrænset til Oldnordisk-Islandsk, og »at de øvrige Sider af den nordiske Filologi *ligger ham ret fjernt*«. Det Universitetsarbejde, han har deltaget i, medens han var Docent, synes dog at pege hen i en noget anden Retning. Han har været Opponent ex officio ved 2 af de 3 Doktordisputatser, der i den Tid er forefaldne, nemlig ved Dr. Karl Mortensens om »Ældre dansk Versbygning« og Dr. Marius Kristensens om »Fremmedordene i det ældste danske Skriftsprog«; den sidste Disputats, Dr. Lis Jacobsens om »det danske Rigs sprogs Historie«, var han ogsaa med til at bedømme, og naar han efter Aftale med Professor Wimmer trak sig tilbage fra den mundtlige Opposition, vil enhver, der ser Afhandlingens Indhold, let kunne forstaa, hvorfor han som *Islænder* netop ansaa det for rigtigst at gøre dette. Endvidere har han flere Gange, naar Professor Wimmer har været forhindret, overtaget hans Rolle som Eksaminator ogsaa i Dansk ved Skoleembedseksamen, foruden at han naturligvis som sædvanlig har eksamineret i Oldnordisk.

Under disse Omstændigheder bør man ved det Valg, der nu er at træffe, efter *min* Mening *ene og alene* se paa de to Konkurrenters Kvalifikationer, og de Beviser, de har aflagt for samme; og her synes det mig da at være en saa klar Sag som nogen, at Professor Jónsson maa komme til at staa i første Række. Han har nu været ansat som Universitetslærer i 23 Aar (forud var han Privatdocent et Par Aar), medens Docent Dahlerup ikke har været det halvt saa længe. Han har dernæst ved talrige Arbejder i alle Dele af sit særlige Fag godtgjort sin fremragende Dygtighed og baade hjemme og ude vundet Navn som en af Nutidens ypperste Videnskabsmænd paa sit Omraade. Hvad Docent Dahlerup angaar, tror jeg for mit Vedkommende ikke mindre end nogensomhelst anden paa hans Dygtighed og haaber, at han snart maa komme til at fremlægge afgørende Beviser derfor i sit Ordbogsarbejde; men jeg maa dog mene, at han *i nuværende Øjeblik* endnu for en væsentlig Del har den Opgave tilbage at løse, som Jónsson allerede har løst: at fremlægge Beviserne. Det forekommer mig da, at Jónsson ligesom har en moralsk Ret til nu at komme i Betragtning fremfor Dahlerup som Kandidat til Posten: »Professor ordinarus i de nordiske Sprog«. Og det vil sikkert ogsaa gøre et underligt Indtryk paa hans mange Kolleger, særlig i vore Broderlande, om han ikke skulde opnaa denne Post.

Men ligesaa stærkt som jeg hævder dette, lige saa stærkt mener jeg at maatte udtale, at jeg højlig vilde beklage, om Dahlerup ikke ved denne

Lejlighed skulde kunne opnaa at blive Professor ekstraordinarius i de nordiske Sprog eller i Dansk, hvis Jónsson erholder Professor Wimmers Plads. Og jeg kan næppe tænke mig Muligheden af, at vor Regering og Rigsdag skulde vise sig uvillig til at give Dahlerup den omtalte Udnævnelse, hvis Fakultetet retter en meget indtrængende Indstilling derom til Ministeriet, og Konsistorium slutter sig hertil og giver Indstillingen sin bedste anbefaling. Pengespørgsmaalet vil i hvert Fald ikke kunne faa meget at betyde her; thi enten man følger Fakultetets Flertals Forslag eller mit, vil der i begge Tilfælde være 2 ordinære og 2 ekstraordinære Professorer at lønne som Universitetslærere i de nordiske Sprog.

Mit Forslag gaar altsaa ud paa følgende:

1) at Posten som Professor ordinarius i de nordiske Sprog besættes med nuværende Professor ekstraordinarius, Dr. *F. Jónsson*;

2) at det filosofiske Fakultet retter en indtrængende Indstilling til Regering og Rigsdag om, at Docent *Dahlerup* i Tilfælde af Professor Jónssons Udnævnelse til Professor ordinarius maa indtræde i den Stilling som Professor ekstraordinarius, der hidtil er bleven beklædt af den sidstnævnte, og at det anmoder Konsistorium om at indsende denne Indstilling ledsaget af Konsistoriums varmeste anbefaling.«

Ved kgl. Resolution af 17de Februar 1911 blev Docent Verner Dahlerup udnævnt til Professor i nordiske Sprog ved Københavns Universitet.

Under 25de Marts 1911 indsendte Konsistorium til Ministeriet et Andragende fra Professor Dahlerup af 3die s. M., varmt anbefalet af det filosofiske Fakultet under 7de s. M., om at erholde Løn som Professor fra Professor Wimmers Afgang den 1ste September 1910, idet Konsistorium under Henvisning til de i en fra Kvæstor indhentet Erklæring af 15de s. M. indeholdte Oplysninger, indstillede det bifaldet, at der blev udbetalt Professor Verner Dahlerup et Honorar af 800 Kr. for Varetagelsen af den Professoren i nordiske Sprog paahvilende Embedsgering i Tiden fra 1ste September 1910 til 28. Februar 1911, og at dette blev afholdt af den efter Professor, Dr. phil. Wimmers Afgang fra det nævnte Embede fra Maanederne September 1910 til Februar 1911, begge inclusive, sparede Begyndelseslønnen for en Professor ved Universitetet. Ved Skrivelse af 5te April s. A. bifaldt Ministeriet Konsistoriums Indstilling.

I *Kvæstors* Erklæring af 15de Marts 1911 var bl. a. udtalt følgende:

»Efter det saaledes foreliggende har Embedet som Professor i de nordiske Sprog henstaaet ubesat i Maanederne September 1910—Februar 1911, begge incl., hvorefter der er besparet Begyndelseslønnen til en Professor i et Tidsrum af 6 Maaneder, altsaa $\frac{6}{12}$ af 3600 Kr. = 1800 Kr. I det foreliggende Andragende har Professor Verner Dahlerup anført, at han i den Tid, det ommeldte Embede har været ledigt, altsaa siden 1ste September f. A., ikke alene har udført en Professors Undervisningspligt, men ogsaa har deltaget i Eksamination og Bedømmelse ved en Magisterkonferens og ved Skoleembedseksamen, og han har derfor anholdt om, at der maa blive udbetalt ham Lønning som Professor fra den sidstnævnte Dag at regne. Det Honorar, Professor Dahlerup som Docent oppebar af

Universitetets Kasse, udgjorde 2000 Kr. aarlig, og der er altsaa i de ommeldte 6 Maaneder udbetalt ham i Honorar 1000 Kr., medens Begyndelseslønnen for en Professor i det samme Tidsrum vilde have udgjort 1800 Kr. Da Professor Dahlerup i de paagældende 6 Maaneder efter det ovenanførte har røgtet den Professoren i de nordiske Sprog paahvilende Embedsgerning, medens man paa den anden Side gaar ud fra, at han ikke kan siges samtidig at have varetaget saavel denne som det med det ham hidtil overdragne Docentur forbundne Arbejde, saaledes at der ikke bliver Spørgsmaal om Anvendelse af Analogien af § 6, 2det og 4de Stk. i Lov af 26. Marts 1870, maa det formentlig anses for billigt, at der ogsaa tillægges ham samme Vederlag derfor, som han vilde have oppebaaret, saafremt han havde været Professor fra 1ste September 1910 at regne, og man skal derfor efter Konference med d'Hrr. inspectores quæsturæ tjenstligst anbefale det indstillet til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, at der udbetales Professor Verner Dahlerup et Honorar af 800 Kr. for Varetagelsen af den Professoren i de nordiske Sprog paahvilende Embedsgerning i Tiden fra 1ste September 1910 til 1ste Marts 1911, og at dette Honorar afholdes af den efter Professor Wimmers Afgang fra det paagældende Embede for Maanederne September 1910—Februar 1911, begge inclusive, besparede Begyndelseslønning for en Professor ved Universitetet.«

Ved Ændringsforslag stillet af Ministeriet til 3die Behandling af Finansloven for 1911—12, jfr. Rigsdagstidende 1910—11, Tillæg B., Sp. 1155—56, blev Universitetets Udgiftspost 1. a., Lønninger efter Lov af 12te April 1892 § 5, forhøjet med 4800 Kr., og indenfor Linien blev følgende Anmærkning tilføjet: »Professor extraordinarius i nordisk Filologi, Dr. phil. Finnur Jónsson ansættes fra 1ste April 1911 at regne som Professor ordinarius i nordisk Filologi med Anciennitet fra 1ste April 1898 at regne«, medens Udgiftspost 7. a., Til videnskabelige Formaals Fremme, 2. Ifølge særlig Bevilling til bestemte Personer eller Øjemed, blev nedsat med 1600 Kr.

Ved kgl. Resolution af 3die April 1911 blev derefter Professor extraordinarius i nordisk Filologi, Dr. phil. Finnur Jónsson udnævnt til Professor ordinarius i nævnte Fag ved Københavns Universitet fra 1ste April s. A. at regne, saaledes at hans Lønning og Pension fra nævnte Dato at regne beregnes, som om han var blevet ansat som Professor fra 1ste April 1898 at regne.

m. Docent, Dr. phil. Vald. Vedels Udnævnelse til Professor extraordinarius i almindelig Litteraturhistorie.

(Jfr. Aarbog 1909—10, S. 966—971 og de der anførte Henvisninger til tidligere Hefter af Aarbogen.)

I Aarbog 1909—10 anførte Sted er gengivet Dr. phil. Vald. Vedels Andragende af Juni 1908, Fakultetets Udtalelse af 3die Oktober s. A. og Fakultetets fornyede Indstilling til Ministeriet af 10de Juni 1910, indsendt til Ministeriet af Konsistorium med dettes Tilslutning i Skrivelse af 30te s. M.

Paa Finansloven for 1911—12, jfr. Rigsdagstidende 1910—11, Tillæg A., Sp. 1183—86, blev derefter Universitetets Udgiftspost 7. a. 2., Til videnskabelige FormaaIs Fremme, ifølge særlig Bevilling til bestemte Personer eller Øjemed, forhøjet med 1100 Kr., og i Teksten optoges følgende Anmærkning: »Der tillægges midlertidig Docent, Dr. phil. V. Vedel som Professor ekstraordinarius i almindelig Litteraturhistorie oprykkende Professorlønning med Pensionsret.«

Ved kgl. Resolution af 3die April 1911 blev midlertidig Docent, Dr. phil. Vald. Vedel, udnævnt til Professor ekstraordinarius i almindelig Litteraturhistorie fra 1ste April s. A. at regne.

n. Forhøjet Lønnings- og Pensionsanciennitet for Professor ekstraordinarius, Dr. phil. Alfred G. L. Lehmann.

(Jfr. Aarvog 1909—10, S. 966—971 og de der anførte Henvisninger til tidligere Hefter af Aarbogen.)

I et med *det filosofiske Fakultets* Anbefaling af 19de September 1910 fremsendt Andragende af 14de s. M. anholdt Professor, Dr. phil. Alfr. Lehmann om, at hans Lønning som Professor ved Universitetet fra 1ste April 1911 maatte blive beregnet, som om han var blevet ansat den 1ste April 1901.

Professor *Lehmann* udtalte i sit Andragende, at han i de 20 Aar, i hvilke han havde gjort Tjeneste som midlertidig Docent ved Universitetet, for overhovedet at kunne subsistere havde maattet paatage sig Arbejde af forskellig Art ved Siden af sin Virksomhed som Universitetslærer. Fra 1890 havde han saaledes været Censor ved Lærer- og Lærerindeeksamen. Denne Virksomhed lagde imidlertid saa stærkt Beslag paa hans Tid, at den vanskelig kunde forenes med Universitetsarbejdet. Foruden de 3 Maaneder af Aaret, som selve Eksamen varer, og i hvilke han stadig var paa Rejse, maatte han regne mindst en Maaned til Udarbejdelse af Opgaverne til den skriftlige og mundtlige Prøve. Da han nu var 52 Aar gammel og saaledes ikke kunde paaregne at have ret mange Aar tilbage, i hvilke han kunde yde videnskabeligt Arbejde af Betydning, saa var det for meget at ofre en Trediedel af Aaret paa en Virksomhed, der ikke stod i nogen som helst Forbindelse med hans egentlige Livsgerning.

Hertil kom yderligere, at hans Helbred lod adskilligt tilbage at ønske. Som det fremgik af en Andragendet vedlagt Lægeerklæring vilde det være af største Betydning for Genvindelsen af hans Helbred, om han kunde ophøre med de ovennævnte Rejser. Det var ham imidlertid umuligt uden nogen Erstatning at give Afkald paa en saa væsentlig Del af hans Indtægter, som han derved vilde miste. Hvis han derimod kunde faa sin Lønning som Professor ved Universitetet beregnet, som om han var blevet ansat 1ste April 1901, saa vilde han kunne fratræde Stillingen som Censor ved Lærer- og Lærerindeeksamen, uden at hans økonomiske Stilling blev væsentlig forværret. Dels af de anførte Grunde dels under Hensyn til sin lange Tjenestetid som Docent anholdt han derfor om den nævnte Anciennitetsforhøjelse.

Fakultetets Anbefaling af 19de September 1910 var saalydende:

»Idet Fakultetet herved tjenstlig fremsender vedlagte Andragende fra Professor Alfred Lehmann om, at hans Lønning som Professor ved Universitetet fra 1ste April 1911 maa blive beregnet som om han var blevet ansat den 1ste April 1901, skal det medgive Andragendet en varm Anbefaling.

Fakultetet har en Følelse af, at Opfyldelsen af Professor Lehmanns Ønske om at blive sat i Stand til at opgive sin Stilling som Censor ved Lærer- og Lærerindeeksamen, der tager 4 Maaneder af hans Tid aarlig, ikke blot betyder, at $\frac{1}{4}$ af hans værdifulde Arbejdskraft derved indvindes for hans videnskabelige Arbejder, men at det, som Sagerne staar, egentlig gælder selve hans Helbred (jfr. den medfølgende Lægeattest).«

Efter at Konsistorium under 24de September 1910 havde indsendt Sagen til Ministeriet med sin Anbefaling, blev den søgte Anciennitet bevilget paa Finansloven for 1911—12, jfr. Rigsdagstidende 1910—11, Tillæg B., Sp. 435—36, idet Universitetets Udgiftspost 7. a. 2., Til videnskabelige Formaals Fremme, ifølge særlig Bevilling til bestemte Personer eller Øjemed, blev forhøjet med 1200 Kr., og følgende Anmærkning optoges i Teksten: »Professor ekstraordinarius, Dr. phil. A. G. L. Lehmanns Tjenestetid i Henseende til Lønning og Pension beregnes fra 1ste April 1911, som om han var bleven ansat som Professor fra 1ste April 1901 at regne.«

o. Docent, Dr. phil. Axel Olriks Optagelse som Medlem af det filosofiske Fakultet.

(Jfr. Aarboeg 1909—10, S. 972—73 og de der anførte Henvisninger til tidligere Hefter af Aarboegen.)

Under 13de Juni 1911 indsendte *Konsistorium* med sin Anbefaling til Ministeriet et Andragende af 24de Maj s. A. fra det *filosofiske Fakultet*, saalydende:

»Herved tillader Fakultetet sig at andrage det høje Ministerium om Bemyndigelse til at maatte optage Docent, Dr. phil. Axel Olrik til Medlem af Fakultetet.

I saa Henseende skal man tillade sig at bemærke, at, efterat Dr. Olrik fra 1893 havde virket som Privatdocent ved Universitetet, blev han efter Fakultetets Indstilling ansat som midlertidig Docent i »nordiske Folke-minder« fra 1ste April 1896; han har altsaa nu som saadan virket i 15 Aar. Paa Grund af Dr. Olriks videnskabelige Dygtighed og hans Fags uomtvistelige Betydning for dansk og nordisk Filologi overhovedet har Fakultetet nu ønsket at knytte ham nærmere til sig ved at ønske ham optaget som Medlem.

Det skal bemærkes, at Fakultetet lejlighedsvis har ønsket og faaet Dr. Olriks Bistand ved Disputats-Bedømmelse, samt at det for nylig varmt har anbefalet, at han skulde blive Professor ekstraordinarius.«

Ved kgl. Resolution af 24de Juni s. A. blev det derefter bifaldet, at det filosofiske Fakultet bemyndigedes til at optage Docent, Dr. phil. A. Olrik som Medlem af Fakultetet.

p. Museumsinspektør, Dr. phil. Chr. S. Blinkenbergs Udnævnelse til Docent i Arkæologi.

(Jfr. Aarvog 1895—96, S. 21—22, 1900—01, S. 699—701.)

Under 20de November 1909 indsendte Konsistorium til Ministeriet en Indstilling af 1ste s. M. fra det filosofiske Fakultet, saalydende:

»Idet Fakultetet fremsender vedlagte Skrivelser fra Museumsinspektør Dr. phil. Chr. Blinkenberg og Dr. phil. Fr. Poulsen, der begge ansøger om et Honorar for at holde Forelæsninger ved Universitetet, skal dets Flertal, oprindeligt 9 Medlemmer, hvortil senere 3 andre har sluttet sig, udtale følgende:

Efter den nu bestaaende Ordning er den klassiske Archæologi for saa vidt repræsenteret ved Universitetet, som den er knyttet til det ene af Professoraterne i klassisk Filologi; i den nordiske Archæologi findes overhovedet ikke nogen Lærerpost. Denne Ordning er i ingen Henseender tilfredsstillende. Danmark har saa længe indtaget en førende Stilling paa den nordiske Archæologis Omraade, at det maa siges at være et urimeligt Forhold, at dette Fag ikke læres ved vort Universitet, i hvert Fald nutildags, da den forhistoriske Archæologi har taget et saa mægtigt Opsving. Og hvad den klassiske Archæologi angaar, saa har den gennem den uhyre Udvidelse af dens Materiale, som de sidste Aartiers Udgravninger har bragt, og gennem den Uddannelse af en særlig Metode, som er gaaet Haand i Haand med Bearbejdelsen af dette Materiale, faaet et Omfang, en Selvstændighed og en Betydning, som gør det umuligt at nogen Videnskabsmand kan dyrke eller nogen Universitetslærer repræsentere klassisk Archæologi paa fyldestgørende Maade ved Siden af en anden Videnskab. Dertil kommer, at vi gennem Oprettelsen og Udviklingen af Ny Carlsbergs Glyptothek har faaet et Studiemateriale herhjemme, som det maa være en Æressag for os at udnytte efter Evne.

Samtidig med at begge Videnskabsgrene, den klassiske saavelsom den nordiske Archæologi, har udviklet sig saa rigt og saa selvstændigt, har de tillige nærmet sig til hinanden. Den nordiske Archæologi opfattes og dyrkes nu som en Del af den forhistoriske; den klassiske Archæologi kræver, som den nu studeres, et indgaaende Kendskab til forhistorisk Archæologi som nødvendig Forudsætning; og selve den forhistoriske Archæologi udspænder nu sit Studiefelt over hele Jorden og har for vor Verdensdels Vedkommende bl. a. en vigtig Opgave i at paavise Forbindelseslinierne mellem Oldtidens Kulturlande og det nordlige Europa i Tider der ligger forud for al skriftlig Overlevering. De to Videnskabsgrene staar ikke længere isolerede; de kan dyrkes, og de dyrkes, som et nøje sammenhængende Hele.

Under disse Forhold maa Fakultetet anse det for paatrængende nødvendigt, at Archæologien repræsenteres som selvstændigt Fag ved Universitetet, i Lighed med hvad der — tildels allerede forlængst — er sket ved Udlandets, ogsaa vort Naboland Sveriges Universiteter; og tillige for det naturlige, at Faget i dets hele Omfang samles i een Mands Haand, saaledes at der oprettes en Lærerpost i Archæologi, den klassiske saavelsom den forhistoriske, særlig den nordiske.

Hvad de to Ansøgere angaar, saa maa Fakultetet først udtale, at det anser dem begge for at være i udmærket Grad kvalificerede til en Universitetslærerpost i Archæologi. Dr. Blinkenberg kan allerede se tilbage paa en mangeaarig intensiv og ærefuld Virksomhed som praktisk Archæolog, under hvilken han dels, ifølge sin Stilling ved Museet, stadig har maattet sysle indgaaende baade med nordisk og med klassisk Archæologi, dels har deltaget i Ledelsen af et betydeligt Udgravningsarbejde paa græsk Grund. Hans litterære Produktion, især fra de senere Aar, vidner ikke blot om et sjældent Herredømme over det archæologiske Materiale i hele dets Omfang, men viser tillige ved den Sikkerhed, hvormed den rigtige Løsning af indviklede Problemer træffes, og den Grundighed, hvormed den underbygges, at han besidder ualmindelige Evner i Retning af selvstændig videnskabelig Produktion. Saavel den klare og overskuelige Fremstillingsmaade i hans Skrifter som hans tidligere mangeaarige Virksomhed som Skolemand borger for, at han vil blive en dygtig Vejleder især for de Studerende, der vil trænge dybere ind i Archæologien. — Dr. Poulsen er betydeligt yngre end Dr. Blinkenberg og har ikke saa omfattende en praktisk Uddannelse som denne, om han end med Udmærkelse har deltaget i vigtige Udgravninger paa klassisk Grund. Tyngdepunktet for hans Studier har hidtil ligget i klassisk i Forbindelse med forhistorisk græsk Archæologi. Men han har paa dette Felt, trods sin unge Alder, gjort sit Navn anset ogsaa uden for Danmarks Grænser; hans Skrifter, hvis Antal og Omfang allerede ikke er ringe, vidner paa een Gang om ualmindelig Kundskabsfylde, originalt Syn og stor Rigdom paa Ideer; og han har ved de Forelæsninger og Øvelser, han i de senere Aar har holdt ved Universitetet, vist Evne til at fængsle og interessere ikke blot de Studerende, men ogsaa et bredere Publikum.

Det har under disse Omstændigheder ingenlunde været let for Fakultetet at træffe et Valg mellem de to Ansøgere. Naar man efter grundig Overvejelse har besluttet sig til at give Dr. Blinkenberg Fortrinet, da er det væsentlig ud fra den Betragtning, at medens de to Ansøgers Kvalifikationer paa den klassiske Archæologis Omraade nærmest maa siges at staa lige, saa har Dr. Blinkenberg inden for den nordiske Archæologi et afgjort Forspring, som det ifølge Sagens Natur neppe vil være Dr. Poulsen muligt indenfor en rimelig Tid at indhente. Fakultetet maa tillægge denne Omstændighed saa meget mere Vægt, som der utvivlsomt savnes et Bindeled mellem det store praktiske Arbejde, der stadig udføres i den nordiske Oldsagsforskning herhjemme, og Universitetets Undervisning i nordisk Historie og Filologi; og et saadant Bindeled vil Dr. Blinkenberg sikkert være udmærket til at afgive.

Idet Fakultetet altsaa anbefaler Dr. Blinkenbergs Ansøgning om et Honorar paa 2000 Kr. for at holde Forelæsninger og Øvelser over Archæologi, skal det dog tillige udtale, at man af Hensyn til Dr. PoulSENS udmærkede videnskabelige Produktion, og tillige for om muligt at bevare ham for vor hjemlige Videnskab, vilde finde det særdeles ønskeligt, om der kunde tilstaa ham en Understøttelse af det Offentlige til fortsat videnskabeligt Arbejde. Havde der foreligget en Ansøgning herom fra Dr. Poulsen, vilde Fakultetet uden Betænkning have givet den sin varmeste anbefaling.

Medens 4 af Fakultetets Medlemmer har afholdt sig fra at stemme, har et Mindretal, bestaaende af Professorerne Gertz og Heiberg, hvortil Professor H. Møller senere har sluttet sig, erklæret, at de ikke kan tiltræde ovenstaaende Konklusion, idet de udtaler:

»Med al Anerkendelse af Dr. Blinkenbergs videnskabelige Dygtighed mener vi, at Universitetet for Fremtidens Skyld vil være bedre tjent med Dr. Poulsen, idet vi dels finder, at han er noget mere alsidig og idérig, dels maa lægge afgørende Vægt paa den Omstændighed, at han uomtvisteligt har vist ualmindelige Evner til ikke blot at vejlede Fagstuderende, men ogsaa interessere videre Kredse for Faget. Dette tillægger vi for dette Fags Vedkommende saa meget større Betydning, som vort Universitet paa Grund af uheldige Omstændigheder i det mindste paa en Række meget vigtige Punkter er kommet saa langt tilbage for andre Nationer i den archæologiske Behandling af det rige og stadigt voksende Materiale, at der kræves en ung og højtbegavet Mands fulde Kraft for at skaffe Faget den Plads, det bør indtage.««

I Skrivelse af 20de November 1909 anbefalede Konsistorium varmt, at der i Lighed med, hvad der allerede finder Sted ved andre Universiteter, ogsaa her hjemme oprettedes en Lærerpost i Arkæologi, og at der snarest maatte blive søgt bevilget de fornødne Midler hertil.

Ved kgl. Resolution af 3die April 1911 blev det bifaldet, at der af det paa Universitetets Udgiftspost 7. a., til videnskabelige Formaals Fremme, disponible Beløb blev tilstaaet Inspektør ved Nationalmuseets 1ste Afdeling, Dr. phil. Chr. S. Blinkenberg, 2000 Kr. aarlig for som midlertidig Docent ved Universitetet at holde Forelæsninger over Arkæologi fra 1ste April s. A. at regne.

q. Dr. phil. Vilh. Grønbechs Afgang som Docent i engelsk Sprog og Litteratur og Udnævnelse til Docent i Religionshistorie.

(Jfr. om Dr. Grønbech Aarvog 1907—08, S. 115—116; om Docenturet i Religionshistorie Aarvog 1899—1900, S. 369—71, 1909—10, S. 971—72 og 972—73.)

Efter at Dr. phil. Edv. Lehmann i Januar 1910 havde modtaget Udnævnelse som Professor i Teologi ved Berlins Universitet, indsendte Konsistorium under 28de Februar 1910 med sin Tilslutning til Ministeriet en Indstilling af 19de s. M. fra det *filosofiske Fakultet*, saalydende:

»Et længe næret og i Fakultetets Skrivelse til det høje Ministerium af 19de Oktober 1899*) motiveret Ønske indenfor Fakultetet blev opfyldt, da der i sin Tid blev beskikket en Docent i almindelig Religionshistorie. Siden da er Trangen til en Undervisning ved Universitetet i dette Fag vokset. Under den stigende Mængde af Dokumenter, der tjener til at oplyse Fortidens religiøse Liv og religiøse Forestillinger, trænges der nød-

*) Aarvog 1899—1900, S. 370—71.

vendigvis til en sagkyndig Vejledning paa dette Omraade, en Vejledning, der kun kan ydes af en Videnskabsmand, der med fornøden sproglig Indsigt forener Evne til at anvende en streng historisk Metode og besidder Sans til at forstaa aandeligt Liv i alle dets mangfoldige Former. Et Studium af Religionshistorien i denne Aand vil desuden ikke være uden Betydning under den stedse staaende Kamp og Brydning paa det religiøse Omraade. Det ses da ogsaa, at man ved Udlandets Universiteter i voksende Omfang opretter Poster i dette Fag.

Fakultetet maa derfor paany udtale det Ønske, der første Gang kom til Orde i den anførte Skrivelse. Og da nu Dr. Edv. Lehmann har modtaget en Ansættelse i Udlandet, er det saa heldigt, at ikke mindre end 3 dygtige Videnskabsmænd gennem Ansøgninger, der herved indsendes til det høje Ministerium, har fremsat Ønske om at overtage Undervisningen i Religionshistorie ved Universitetet. De har gjort Rede for deres Arbejder, Studier og Planer, og Fakultetet har underkastet deres Kompetence hver for sig en grundig og alsidig Prøvelse. Fakultetet var klar over, at et Fag som dette maa repræsenteres af en grundig, besindig og begavet Mand, der kan skaffe Liv i Faget og Agtelse for det i videnskabelig Henseende, og Resultatet af Forhandlingerne var da ogsaa, at man enstemmigt erklærede at have en saadan Mand i Dr. Vilhelm Grønbech. Førend denne Erklæring her nærmere begrundes, skal der gives en kort Karakteristik af de to andre Ansøgere.

Dr. Arthur Christensen er i Besiddelse af gode Kundskaber paa de orientalske Sprogs Omraade og har i en Række af Arbejder behandlet interessante Emner fra den persiske og den muhamedanske Religions Historie. En vis Tørhed i Fremstilling og en Overvejen af det rent filologiske Element over de andre Elementer, en Religionshistoriker maa have til Raadighed, har gjort, at man maatte se bort fra at indstille ham ved denne Lejlighed.

Cand. mag. Th. A. Müller raader over en klar og tiltalende Fremstilling og formaar, ved den gode historiske Skole, han har gennemgaaet, at bygge sine Fremstillinger paa grundig Kritik. Hans Forhold har gjort, at hans Arbejder, skønt de er grundede paa Førstehaandsstudier, ikke har naaet en saadan Koncentration, at han kan siges at have ydet nye selvstændige Bidrag til Religionshistorien. Naar hos Dr. Christensen det filologiske Element staar i Forgrunden, kan hos Cand. mag. Müller den almenhistoriske Interesse siges at have Overvægten over den specielt religionshistoriske.

Skønt Fakultetet ikke ser sig istand til at anbefale Dr. Christensen og Cand. mag. Müller til den omtalte Post, griber det dog gerne Lejligheden til at fremhæve deres videnskabelige Dygtighed, der i høj Grad gør dem værdige til at støttes paa anden Maade i deres Arbejde.

Hos den tredie Ansøger, Dr. Grønbech, finder Fakultetet derimod alle Elementer forenede paa en sjælden Maade. Dersom det lykkes ham at fuldføre det store Værk, han ikke blot har paatænkt, men næsten udarbejdet, og fuldføre det paa den Maade og i den Aand, hvorom det ifjor udkomne første Bind vidner, vil vor videnskabelige Litteratur, ja den danske Litteratur i det hele, blive beriget med et i sin Art sjældent om ikke

enestaaende Skrift. Hvad der først slaar hans Læser, er den ualmindelige psykologiske Sans, med hvilken han formaar at gøre Rede for en forlængst forsvunden Tids Følelses- og Driftsliv. En Psykolog af Faget kunde misunde ham den Evne, han her har lagt for Dagen, og som særligt vil komme ham til Gode ved Skildringen af Fortidens religiøse Liv. Paa den anden Side er hans Fremstilling, saa livlig og aandfuld den er, helt igennem bygget paa strenge og alsidige Kildestudier, som hans alsidige Sprogkundskaber har gjort mulige. Dr. Grønbech har desuden i flere Semestre holdt Forelæsninger over religionshistoriske Emner ved Siden af sine andre Forelæsninger. Fakultetet kom derfor enstemmigt til det Resultat, at man her ikke blot har en Mand, hvem Faget kan betros, men ogsaa en Mand, der — efter alt at dømme — vil kunne gøre sit Fag og Universitetet Ære.

Dr. Grønbech overtog for nogle Aar siden et Docentur i Engelsk. Dette ønsker han nu ombyttet med Docenturet i Religionshistorie paa Grund af den Retning, hans Studier mere og mere har taget, og Fakultetet maa paa det varmeste anbefale ham dertil.

Til Docenturet i Engelsk vil der sikkert blandt de yngre, der arbejder paa dette Omraade, let kunne findes en dygtig Kandidat.«

Under 22de Marts 1910 modtog Konsistorium fra Ministeriet Meddelelse om, at det ikke saa sig i Stand til for Tiden at stille Forslag om Bibeholdelsen af Docentpladsen i almindelig Religionshistorie, hvorimod Sagen vilde blive optaget til Overvejelse ved Udarbejdelsen af Ministeriets Bidrag til Finanslovsforslaget for Finansaaret 1911—12, saafremt Ministeriet til sin Tid modtog et hertil sigtende Forslag fra Konsistorium.

Under 30te Juni 1910 indsendte Konsistorium derefter med sin Tilslutning til Ministeriet en Skrivelse af 9de s. M. fra det filosofiske Fakultet, hvori dette udtalte, at det fremdeles i et og alt kunde henholde sig til sin Skrivelse af 19de Oktober 1899, i hvilken det indtrængende havde motiveret Oprettelsen af en saadan Post, og til sin Skrivelse af 19de Februar 1910, i hvilken det i Anledning af Docent, Dr. Edv. Lehmanns Fratræden havde fremhævet, at Trangen til en Undervisning i Faget stadig var vokset, og havde indstillet Docent, Dr. Vilh. Grønbech til Posten. Fakultetet ansøgte derfor indtrængende om, at Lærerposten maatte blive genoprettet og besat med Dr. Vilh. Grønbech.

Ved kgl. Resolution af 3die April 1911 blev det bifaldet, at der af det paa Universitetets Udgiftspost 7. a., til videnskabelige Formaals Fremme, disponible Beløb tilstodes midlertidig Docent ved Universitetet, Dr. phil. V. Grønbech for at holde Forelæsninger over Religionshistorie 2000 Kr. aarlig fra 1ste Juli s. A. at regne.

r. Dr. phil. N. Bøgholms Udnævnelse til det ved Dr. phil. V. Grønbechs Udnævnelse til Docent i Religionshistorie ledigblevne Docentur i engelsk Sprog og Litteratur samt almindelig Bemyndigelse for det filosofiske Fakultet til at tilkalde ham til at medvirke ved Eksaminer m. v.

(Jfr. om Docenturet Aarvog 1893—94, S. 370, 1907—08, S. 115—116.)

Efter at Docent i Engelsk, Dr. V. Grønbech var blevet udnævnt til Docent i Religionshistorie, meddelte Ministeriet under 3die Maj 1911 Kon-

sistorium, at det havde draget Omsorg for, at Docenturet i Engelsk vedblivende kunde opretholdes, og udbad sig gennem Konsistorium en Erklæring fra det filosofiske Fakultet angaaende det sidstnævnte Docenturs Besættelse.

Under 16de Juni 1911 indsendte Konsistorium til Ministeriet en Erklæring af 27de Maj s. A. fra Fakultetet, i Tilslutning til hvilken Konsistorium indstillede, at Adjunkt ved Statsskolen i Frederiksborg, Dr. phil. Niels Bøgholm, blev ansat som Docent i engelsk Sprog og Litteratur, idet Konsistorium tilføjede, at det ligesom Fakultetet maatte anse det for heldigt, om der straks maatte blive givet den nye Docent den samme omfattende Bemyndigelse til at medvirke ved Eksaminer, Bedømmelse af Doktor- og Prisaafhandlinger, som der ved Ministeriets Skrivelse af 24de April 1908 (Aarvog 1907—08, S. 116) var tillagt Dr. Grønbech.

Fakultetets Erklæring af 27de Maj 1911 var saalydende:

»I Anledning af Konsistoriums Skrivelse af 5te ds. bl. a. om Docenturet i Engelsk skal det filosofiske Fakultet først udtale, at det ikke anser det for nødvendigt at opslaa Pladsen som ledig, da Fakultetet med stor Sikkerhed kan vide, hvilke Kandidater til Pladsen der overhovedet kan være Tale om. Naar man nemlig bortser fra yngre candidati magisterii, af hvilke der nok er et Par, der har givet grundet Haab om at udvikle sig til dygtige Videnskabsmænd, men som endnu ikke har præsteret noget paa Tryk, er der i Virkeligheden kun én Mand, der efter Fakultetets Mening er fuldt egnet til den ledige Plads, nemlig Adjunkt, Dr. phil. Niels Bøgholm, fra hvem ogsaa nu en hermed følgende Ansøgning om Pladsen er indkommet.

Ganske vist har Fakultetet for nogle faa Aar siden maattet udtale, at Dr. Bøgholm stod tilbage for Dr. Grønbech, sammen med hvem han søgte Pladsen efter Adolf Hansens Død. Men han har siden den Tid arbejdet med stor Energi paa at afhjælpe de Mangler, vi den Gang fremhævede hos ham, og arbejder for øjeblikket paa et Æmne fra det 18de Aarhundredes Litteraturhistorie. Hans Doktorafhandling om Shakespeares og Bacons Sprog og flere mindre Afhandlinger, ogsaa fra de senere Aar, vidner om særdeles gode Sprogkundskaber, og han er bekendt som en energisk og dygtig Lærer. Han vil derfor sikkert kunne gøre god Gavn ved Universitetet, særlig i Betragtning af det i disse Aar overordentlig stærkt voksende Antal af Studerende, der forbereder sig til Skoleembedseksamen i Engelsk, og som trænger til intensiv Uddannelse i de Sider af Faget, der faar størst Betydning for dem i deres fremtidige Lærergerning.

Idet Fakultetet nøje har overvejet, om der foruden Dr. Bøgholm skulde findes nogen, der kunde komme i Betragtning ved denne Løjlighed, har dets Tanke særlig standset ved Cand. jur. Niels Møller, Ekspeditionssekretær ved Statsanstalten for Livsforsikring. Ved ikke faa Tidsskriftartikler og ved sit Arbejde i »Folkenes Historie« har han vist en ualmindelig Fortrolighed med den ny engelske Litteratur saavel som med engelsk Historie og engelske Samfundsforhold; hans Afhandlinger er helt igennem prægede af fin kritisk Sans og en sikker litterær Smag. Medens der saaledes kunde

være Tale om at ansætte ham, hvis det drejede sig om et Docentur udelukkende i nyere engelsk Litteraturhistorie, maa Fakultetet fremhæve, at dette kun er én Side af det Fag, der ønskes besat, og der er andre meget væsentlige Sider, saaledes dels den praktiske Sprogbeherskelse, dels Sproghistorie og den i helt afvigende Sprogformer skrevne gamle Litteratur, som Hr. Møller ikke er hjemme i, og som baade i den daglige Undervisning og ved Eksaminer, Bedømmelse af Prisaftandlinger og Doktor-disputatser spiller saa stor en Rolle, at der ikke ved Besættelsen kan ses bort fra dem. Endelig har Hr. Møller til et Medlem af Fakultetet udtalt, at han ikke, hvis Pladsen blev opslaaet ledig, vilde søge om den, idet han udtrykkelig motiverede dette ved sin mangelfulde filologiske Uddannelse. Fakultetet maa derfor, med al Anerkendelse af Hr. Møllers fortjenstfulde Virksomhed, se ganske bort fra Muligheden af hans Ansættelse i den ledige Plads, og maa ubetinget og med varm anbefaling indstille Dr. Bøgholm til at blive ansat som Docent i engelsk Sprog og Litteratur med Bemyndigelse til at fungere ved Eksaminer, Doktordisputatser og lignende.«

Under 25de Juli 1911 modtog Konsistorium fra Ministeriet Meddelelse om, at Adjunkt, Dr. phil. N. Bøgholm ved kgl. Resolution af 24de s. M. var blevet afskediget fra det ham betroede Embede fra 19de August s. A. at regne, og at det ved samme Resolution var bifaldet, at der af Universitetets Udgiftspost 7. a. tilstodes ham et aarligt Honorar af 2000 Kr. for at holde Forelæsninger og Øvelser i engelsk Sprog og Litteratur ved Københavns Universitet; samtidig bemyndigede Ministeriet det filosofiske Fakultet til uden speciel Tilladelse for hvert enkelt Tilfælde at kunne tilkalde Docent Bøgholm til Deltagelse i Opgavegivning, Eksamination og Censur ved Magisterkonferens i Engelsk, i Eksamination ved Skoleembeds-eksamen med Engelsk som Hovedfag eller Bifag samt i Bedømmelse af Doktordisputatser og Prisaftandlinger, der falder ind under nævnte Fag.

s. Forhandling om nye Regler for Besættelsen af de det filosofiske Fakultet vedrørende Censorposter.

(Jfr. Aarvog 1883—84, S. 38 ff., 1892—93, S. 32, 1896—97, S. 368 og 1900—01 S. 725.)

Under 28de November 1910 indstillede det filosofiske Fakultet Dr. phil. J. Lindbæk*) til Censor i Historie ved Skoleembeds-eksamen fra og med Eksamensterminen Vinteren 1910—11 til 31te Marts 1912.

Under 6te Januar 1911 tilskrev Ministeriet Fakultetet saaledes: »I Anledning af Fakultetets Indstilling i Skrivelse af 28de November f. A. vedrørende Besættelsen af Posten som Censor i Historie ved Skoleembeds-eksamen skal Ministeriet herved meddele til Efterretning, at man efter Omstændighederne bifalder, at Dr. phil. J. Lindbæk for indeværende

*) Jfr. Aarvog 1909—10, S. 1014.

Eksamenstermin overtager det nævnte Hverv, medens man med Hensyn til den fremtidige Besættelse af Censorposten skal udbede sig en Udtalelse fra Fakultetet, om der ikke kunde være Anledning til at lade denne saavel som de øvrige Fakultetet vedrørende Censorposter opslaa paa samme Maade, som Tilfældet er med Censorposterne ved den lægevidenskabelige Embeds-eksamen, saaledes at der herved kunde gives ogsaa andre Lejlighed til at indgive Ansøgning om disse Stillinger.«

Fakultetet svarede under 21de Februar 1911 Ministeriet saaledes: »Til Svar paa det høje Ministeriums Skrivelse 6te Januar d. A. tillader Fakultetet sig at bemærke følgende:

Fakultetet mener ikke at kunne tilraade nogen Ændring i den Maade, hvorpaa Censorer ved det filosofiske Fakultet ansættes.

Der er ikke her — som ved de 3 andre større Fakulteter — Tale om, at Censorposterne kan betragtes som Stillinger, der indbringer deres Indhavere nogen nævneværdige Indtægter, som der er Grund til at indbyde til Konkurrence om. —

Dernæst maa man mene, at Fakultetet altid vil have fuldt Overblik over dem, der kan komme i Betragtning.

Af disse Grunde mener Fakultetet, at der ingen Anledning er til at foreslaa nogen Forandring i den udtrykkelige Bestemmelse i Ministeriets Bekendtgørelse af 26de Marts 1901, hvor det i § 11 hedder: »Censorerne ved Skoleembedseksamen beskikkes efter Fakultetets Indstilling af Ministeriet for et Tidsrum af 3 Aar«.

Samtidig tillader Fakultetet sig paany at udtale Ønsket om, at Dr. phil. Joh. Lindbæk maatte blive udnævnt til Censor i Historie til Udgangen af Marts 1912.«

Derefter modtog Fakultetet en saalydende Skrivelse af 23de Marts 1911 fra Ministeriet: »I Anledning af Fakultetets Skrivelse af 21de f. M. vedrørende Besættelsen af Censorposterne ved det filosofiske Fakultets Eksaminer, skal Ministeriet herved meddele til Efterretning, at man efter det af Fakultetet fremførte efter Omstændighederne ikke vil foretage nogen Ændring i de gældende Regler i saa Henseende og derfor bifalder, at Dr. phil. Joh. Lindbæk ansættes som Censor i Historie for Resten af Trienniet til Udgangen af Marts 1912.

Ministeriet finder dog Anledning til at tilføje, at man, naar Besættelsen som hidtil skal ske uden Opslag alene paa Grundlag af Fakultetets Indstilling, maa anse det for nødvendigt, at denne Indstilling gøres saa fyldig, at Ministeriet sættes i Stand til at danne sig et Skøn over de Mænds Kvalifikationer, som Fakultetet indstiller, og paa Grundlag deraf at træffe sin Afgørelse.«

t. Professor, Dr. phil. E. C. A. Løfflers Afgang fra Universitetet og Dr. phil. H. P. Steensbys Udnævnelse til Professor ord. i Geografi.

(Jfr. om Professor Løffler Aarb. 1871—73, S. 136, 1875—76, S. 92, 1876—77, S. 116, 1881—82, S. 190, 1882—83, S. 131, 1884—85, S. 9—10, 127, 1886—87, S. 57, 1887—88, S. 273, 1892—93, S. 19—20, 1894—95, S. 677—78, 1896—97, S. 355—56, 1897—98, S. 656, 1899—1900, S. 453—54, 1900—01, S. 787, 1907—08, S. 206—07, 1909—10, S. 1133—36.)

Ved kgl. Resolution af 31te December 1909 blev Professor, Dr. phil. E. C. A. Løffler, der var født den 28de Februar 1835, efter derom indgivet Andragende entlediget i Naade og med Pension fra sit Embede som Professor i Geografi fra 1ste Februar 1910 at regne. I Skrivelse til Prof. Løffler af 4de Januar 1910, ved hvilken Ministeriet gav Prof. Løffler Meddelelse om hans Entledigelse, fandt Ministeriet samtidig Anledning til at udtale sin Tak overfor Professor Løffler for de betydelige Gaver, som han i de Aar, i hvilke han havde virket som Universitetslærer, havde skænket til Universitetets geografiske Laboratorium. Ved Skrivelse af s. D. udbad Ministeriet sig en Udtalelse fra Konsistorium om Besættelsen af det saaledes ledigblevne Embede. Under 22de s. M. indsendte Konsistorium en Erklæring fra det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet af 20de s. M., i Tilslutning til hvilken Konsistorium indstillede, at Professoratet blev opslaaet ledigt, idet Konsistorium forventede, at Ansøgningerne efter Ansøgningsfristens Udløb blev tilstillet Konsistorium og Fakultetet til Erklæring. Embedet blev opslaaet ledigt, og under 22de Februar 1910 sendte Ministeriet de indkomne tre Ansøgninger, fra Dr. phil. M. C. Engell, Dr. phil. H. P. Steensby og Dr. phil. Martin Vahl, til Konsistorium med Anmodning om at indhente og med egne Ytringer fremsende en Erklæring fra det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet.

Efter at have indhentet Udtalelser om de to sidstnævnte Ansøgere fra følgende udenlandske Videnskabsmænd: Professorerne Otto Norden skjöld, Göteborg, Gunnar Andersson, Stockholm, og Edv. Westermarck, London, indsendte *Fakultetet* under 23de Juni 1910 til Konsistorium en Skrivelse, saalydende:

»Idet Fakultetet beklager, at det ikke paa nærværende Tidspunkt ser sig i Stand til at fremkomme med Forslag angaaende Besættelsen af Professoratet i Geografi, skal det af Hensyn til Undervisningens Tarv anmode Konsistorium om hos Ministeriet at udvirke Tilladelse til, at Fakultetet i de to kommende Halvaar overdrager d'Hrr. Dr. phil. Steensby og Dr. phil. Vahl efter nærmere Anvisning af Fakultetet at holde Forelæsninger i de geografiske Fag og varetage det eventuelle Eksamensarbejde i Geografi. Fakultetet skal da i Løbet af næste Semester fremkomme med Forslag i Sagen.

Udgiften til Honorar for det ydede Arbejde tænkes afholdt af den ledige Professorlønning.«

Under 2den Juli 1910 anmodede Konsistorium Fakultetet om at tilsende Konsistorium en til Ministeriet stilet Skrivelse om Geografi-Professoratets Ordning og udtalte bl. a. følgende:

»I denne Skrivelse vil det formentlig være nødvendigt, at Fakultetet, hvis det vedblivende ikke maatte se sig i Stand til at stille Forslag om Maaden for Professoratets Besættelse, giver *en udførlig Motivering* af, hvorfor Sagen ønskes udsat.

Iøvrigt maa Konsistorium, ogsaa fordi den nu paatænkte midlertidige Ordning er af en usædvanlig Natur, henlede Fakultetets Opmærksomhed paa Retsreglernes § 40 om, at *Besættelse ved Konkurrence* er det sædvanlige, hvor der er Tvivl om Kandidaternes Kvalifikationer.«

Under 3die Oktober 1910 indsendte Konsistorium med sin Tilslutning til Ministeriet følgende Erklæring af 17de September s. A. fra *det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet*:

»Det høje Ministerium har under 22de Februar d. A. gennem Konsistorium anmodet Fakultetet om at udtale sig om de fra Dr. phil. M. Vahl, Dr. phil. H. P. Steensby og Dr. phil. Engell indkomne Ansøgninger om det ledige Professorat i Geografi. Fakultetet skal i den Anledning tillade sig at udtale følgende:

Alle tre Ansøgere har saavel ved deres Doktorafhandlinger som ved andre offentliggjorte Arbejder vist sig at beherske forskellige indenfor det geografiske Fagomraade liggende Emner paa en saadan Maade, at de alle maa anses for berettigede til at komme i Betragtning ved Besættelsen af det ledige Professorat i Geografi.

Fakultetet har underkastet de fra Ansøgerne foreliggende Publikationer en nøjere Prøvelse, men ser sig desuagtet ikke i Stand til at begrunde et Valg mellem Ansøgerne, idet blandt andet det Forhold har vanskeliggjort Spørgsmaalet, at Ansøgernes mere betydelige videnskabelige Arbejder angaar meget forskellige Emner, som tilmed for en stor Del er hentede fra Geografiens Periferi.

Fakultetet mener derfor, at Professoratet bør besættes ved en Konkurrence, under hvilken de tre Ansøgere gennem Forelæsninger over Emner, hentede fra Geografiens mere centrale Dele, faar Lejlighed til at supplere de foreliggende Midler til Bedømmelse af deres Kvalifikationer.

Fakultetet tillader sig derfor at foreslaa, at der i Henhold til Universitetets Fundats af 7de Maj 1788 Kap. I § 13 afholdes Konkurrence om Professoratet i Geografi, og at der for denne Konkurrence fastsættes følgende Regler:

1. Konkurrencen begrænses til de tre Ansøgere, som har meldt sig.
2. Ved Konkurrencen vil der være at tage Hensyn til:
  - a. de paagældendes videnskabelige Publikationer og hidtidige geografiske Uddannelse og Virksomhed.

- b. Udfaldet af en Prøve, bestaaende af 4 Prøveforelæsninger. Af disse skal den første angaa et selvvalgt Emne, hentet fra det geografiske Fagomraade. De tre andre skal omhandle Emner, som opgives af Censurkomitéen og tages fra den almindelige Geografi, den politiske Geografi og Anthropogeografien; Emnerne til disse tre Forelæsninger er fælles for Konkurrenterne.

Prøveforelæsningerne over selvvalgt Emne holdes af hver af Deltagerne i 3 paa hinanden følgende Dage, 1 Time hver Dag. Hver af Prøveforelæsningerne over opgivet Emne holdes i 1 Time efter en af Censurkomitéen fastsat Forberedelsestid. Et læseligt og nogenlunde fyldigt Manuskript til hver Dags Forelæsning maa afleveres umiddelbart efter den paagældende Forelæsnings Slutning.

3. Censurkomitéen bestaar af:

- a. 5 Medlemmer af det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet, nemlig:

Professor botanices, Dr. Eug. Warming, Professor mineralogiæ, Dr. N. V. Ussing, Professor zoologiæ, Dr. H. Jungersen og Professor astronomiæ, Dr. E. Strömngren, samt Fakultetets Dekan, der fungerer som Komitéens Formand.

- b. 4 Medlemmer udenfor Universitetet, nemlig:

Professor, Dr. Th. Thoroddsen, Professor P. Dahlberg, Overlærer ved Roskilde Kathedralskole C. C. Christensen og Kommandør, Overlods Gustav Holm.«

Ved Skrivelse af 4de November 1910 meddelte Ministeriet Konsistorium, at det ved kgl. Resolution af 1ste s. M. var bifaldet, at der i Henhold til Universitetets Fundats af 7. Maj 1788 Kap. I § 13 afholdtes Konkurrence om Professoratet i Geografi, samt at denne fandt Sted efter de foreslaaede Regler, og anmodede Konsistorium om at foretage det fornødne til Afholdelsen af den nævnte Konkurrence.

Denne foregik efter Censurkomitéens Bestemmelse saaledes:

Prøveforelæsningerne over et selvvalgt Emne, hentet fra det geografiske Fagomraade afholdtes saaledes:

Dr. phil. *H. P. Steensby*: »Den saakaldte »lavere Agerdyrkerkultur«, dens geografiske Udbredelse og Plads i den almene Kulturudvikling« den 21de, 22de og 23de November Kl. 1—2,

Dr. phil. *M. C. Engell*: »Hvad forstaar man ved den arktiske Region, og hvor er dens Grænse?« den 28de Novbr. Kl. 3—4, den 29de og 30te Novbr. Kl. 1—2,

Dr. phil. *M. Vahl*: »Geografiske Zoner og Biochorer« den 1ste, 2den og 3die December Kl. 1—2.

Prøveforelæsningerne over Emner, opgivne af Censurkomitéen, afholdtes saaledes:

Ifølge de for Konkurrencen fastsatte Bestemmelser skulde der afholdes tre bundne Prøveforelæsninger, til hvilke Emnerne skulde tages fra den almindelige Geografi, den politiske Geografi og Antropogeografien. Komitéen opgav som Emner: 1) Ny Zeeland, 2) De vigtigste geografiske Faktorer, der i Nutiden har Betydning for Befolkningstætheden, 3) Ørkennaturen. Forelæsningerne holdtes den 6te og 14de Decbr. Kl. 1—2, 2—3 og 3—4, samt 16de Decbr. Kl. 9—10, 10—11 og 11—12.

Under 21de Decbr. 1910 indsendte Konsistorium til Ministeriet en fra det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet under 20de s. M. modtaget Betænkning af 16de s. M. fra den ved kgl. Resolution af 1ste November s. A. nedsatte Censurkomité, idet Konsistorium i sin Skrivelse af 21de Decbr. 1910 anmodede om at faa Sagen tilbagesendt, for at Universitetet kunde overveje, hvorledes Undervisningen i Geografi kunde ordnes under de foreliggende særlige Forhold. Under 9de Januar 1911 modtog Konsistorium fra Ministeriet tilbagesendt Censurkomitéens Betænkning, hvilken Betænkning Ministeriet anmodede Konsistorium om at ville forelægge det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet, hvorefter Ministeriet forventede at modtage Sagen tilbagesendt, ledsaget af de Ytringer, hvortil Konsistorium maatte finde Anledning. Med Betænkningen fulgte fra Ministeriet en til dette af 17 geografistuderende indgivet Adresse til Fordel for Dr. Steensbys Udnævnelse.

Censurkomitéens Betænkning af 16de Decbr. 1910 var saalydende:

»Den ved kgl. Resolution af 1ste November d. A. nedsatte Censurkomité til Bedømmelse af Ansøgerne til Professoratet i Geografi ved Københavns Universitet har i Henhold til nævnte Resolutions Regler prøvet d'Hrr. Dr. Engell's, Dr. Steensby's og Dr. Vahl's Kvalifikationer som Videnskabsmænd og som Docenter.

Som Resultat af sine Overvejelser skal den udtale, at en tilfredsstillende Universitetsundervisning i Geografi ikke vil kunne opnaas ved Ansættelse af en enkelt af de tre Ansøgere, idet disse hver for sig i tilstrækkelig Grad kun behersker et begrænset Omraade af dette af saa mange og forskelligartede Discipliner sammensatte Fag.

Af de tre Ansøgere anser vi Dr. Steensby og Dr. Vahl for de bedst kvalificerede, ligesom disse ogsaa paa en udmærket Maade supplerer hinanden, idet Dr. Steensby med stor Dygtighed har lagt sig efter de etnografiske Discipliner, og Dr. Vahl med ikke mindre Dygtighed repræsenterer de klimatologiske og plantegeografiske Fag.

Komitéen mener derfor ikke at burde indstille nogen enkelt af Ansøgerne til Professoratet, men maa som den mest tilfredsstillende Løsning foreslaa, at baade Dr. Steensby og Dr. Vahl ansættes som Lærere i Geografi ved Universitetet og som saadanne varetager saavel Undervisningen som Eksamensarbejdet i Faget.«

Under 23de Januar 1911 indsendte Konsistorium til Ministeriet en Erklæring fra *det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet* af 17de s. M., saalydende:

»Ved Tilbagesendelsen af de med Konsistoriums Skrivelse af 10de Januar 1911 følgende Bilag vedrørende Besættelsen af det ledige Professorat i Geografi, skal Fakultetet udtale følgende:

Fakultetet har med 6 Stemmer (Professorerne Warming, Ussing, Jungersen, Biilmann, Strømgren, Brønsted) mod 5 (Professorerne Christiansen, Johannsen, Jul. Petersen, N. Nielsen, Heegaard) vedtaget under Henviisning til Censurkomitéens Udtalelse at foreslaa, at *Professoratet i Geografi lades ubesat indtil videre, og at det for et Tidsrum af 5 Aar overdrages Doktorerne Steensby og Vahl at holde Forelæsninger og Eksamen i Geografi under det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet*, saaledes at Lønningen udredes af den besparede Professorlønning med Halvdelen til hver.

For det Tilfælde, at de paagældende Myndigheder ikke mener at kunne akceptere ovenstaaende Forslag, har Fakultetet med 7 Stemmer (Professorerne Johannsen, Biilmann, Strømgren, Jul. Petersen, Brønsted, N. Nielsen, Heegaard) mod 4 besluttet med følgende Motivering at indstille, at *Professoratet besættes med Dr. phil. Steensby*.

Flertallet betragter det som godtgjort, at Dr. Steensbys videnskabelige Forfattervirksomhed er mere omfattende og mere mangesidig end Dr. Vahl's. Da desuden de Discipliner af det geografiske Fagomraade, som Dr. Steensby specielt dyrker, ikke paa nogen Maade i Forvejen er repræsenterede i Fakultetet, mener Flertallet, at det i videnskabelig Kompetence afgjort vil vinde ved Ansættelsen af Dr. Steensby, da de Mangler, som denne maa siges at have, for en stor Del maa kunne kompenseres ved den Fagkundskab, som de forskellige Fakultetet underlagte Lærerkræfter besidder, medens en tilsvarende Supplering ikke kan finde Sted for Dr. Vahl's Vedkommende.

Flertallet mener endvidere, at Dr. Steensby med sin store Energi og videnskabelige Begejstring byder større Garanti end Dr. Vahl for en fortsat Udvikling som videnskabelig Geograf.

Endelig skal Flertallet fremhæve, at Dr. Steensby ubetinget er den dygtigste som Lærer for Studenter.

Et Mindretal (Professorerne Warming, Christiansen, Ussing, Jungersen) mener ikke at kunne tiltræde Flertallets Betragtningssmaade og maa — for det Tilfælde, at Fakultetets principale Forslag om en midlertidig Ordning til under de nuværende Forhold at opnaa en saa alsidig geografisk Undervisning som muligt, ikke kan opnaa Billigelse — indstille, at i saa Fald Professoratet besættes med Dr. phil. M. Vahl.

Dr. Vahl's hidtidige geografiske Arbejder er vel, naar hans Lærebøger fraregnes, kun faa, men hans Hovedarbejde om Madeiras Vegetation rager efter Mindretallets Mening i videnskabelig Henseende op over, hvad de andre Ansøgere har ydet. Mindretallet maa derhos lægge en Hovedvægt paa, at den eventuelle Professor besidder en tilstrækkelig alsidig Ud-

dannelse i naturvidenskabelig Retning. Den moderne geografiske Videnskab — Læren om Jorden i dens Forhold til Mennesket — maa i første Linie bygge paa Kendskabet til Naturbetingelserne, hvorunder Jordens Befolkning lever, og for den, der paa videnskabelig Maade skal docere Faget ved Universitetet og være ene derom, maa et fyldigt Kendskab til de fysisk-geografiske Faggrene (Landkort-, Klima- og Oceanlære, Jordoverfladens Formlære, Dyre- og Plantegeografi) være Hovedgrundlaget, hvad der formentlig ogsaa er anerkendt derigennem, at Professoratet er henlagt under det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet. Mindretallet maa derfor fremhæve, at efter dets Overbevisning har af de to, ifølge Censurkomitéens Erklæring mest kvalificerede, Ansøgere kun Dr. Vahl givet Beviser for at være i Besiddelse af nogenlunde tilstrækkelig alsidig Uddannelse i naturvidenskabelig Henseende. Hvad den af Flertallet foretrukne Ansøger mangler i denne Retning, vil ikke kunne opvejes ved, at der er Fagprofessorer i Botanik, Mineralogi og Zoologi, og Fakultetet kan efter Mindretallets Mening ikke undvære en Videnskabsmand, som magter den fysiske Geografi.

Den af Flertallet anbefalede Ansøger, Dr. Steensby's Fortjenester falder væsentlig indenfor det rent etnografiske Omraade. Mindretallet maa anse det for betænkeligt at lægge Vægt paa at udvide Fakultetets Omraade til ogsaa at omfatte den videnskabelige Etnografi, som Mindretallet maa anse for et væsentlig historisk Fag, naar saaledes som i det foreliggende Tilfælde denne Udvidelse kun kan ske paa Bekostning af den fysiske Geografi. Det vil da eventuelt kunne blive nødvendigt at søge en ny Bevilling til den sidstnævnte Disciplin, til Trods for at denne formentlig maa siges at paahvile Professoren i Geografi.

Mindretallet skal endelig fremhæve som sin Overbevisning, at Dr. Vahl under sin udstrakte Virksomhed som Lærer og Lærebogsforfatter i den højere geografiske Undervisnings Tjeneste har vist en overordentlig Arbejdsdygtighed og erhvervet sig et ikke uvæsentligt Fortrin fremfor Medansøgerne, ligesom Mindretallet ogsaa mener, at han i Undervisningsdygtighed og Evne til Lærestoffets Udvalg, saavidt man kan dømme efter hvad der hidtil foreligger om Ansøgerne, maa siges at staa mindst lige saa højt som de to andre.

Mindretallet maa derfor i Henhold til ovenstaaende anse det for ubetinget rigtigst, at Dr. phil. M. Vahl foretrækkes, saafremt den midlertidige Ordning ikke kan opnaas.

I Anledning af ovenstaaende Udtalelse fra Mindretallet ønsker Flertallet at bemærke, at det ikke ser de Grunde, paa hvilke Mindretallet støtter den for dets Motivering fundamentale Opfattelse om, hvad der er det væsentlige i Geografien og om Dr. Vahl's Kompetence som fysisk Geograf. Flertallet mener sig tværtimod berettiget til at udtale, at Dr. Steensby som rent geografisk Forsker er Dr. Vahl noget, omend ikke meget, overlegen. Med den fysiske Geografi har Dr. Vahl lige saa lidt som Dr. Steensby

beskæftiget sig i sin videnskabelige Produktion; kun med Klimatologien har han vist sig fortrolig. Dr. Vahl har ikke behandlet noget antropogeografisk Spørgsmaal, medens Dr. Steensbys hele Virksomhed er forlagt hertil, ganske vist mest i periferiske Omraader. Dr. Steensby's Arbejde med primitive Folkeslags Erhvervskultur giver et særdeles lovende Grundlag for en Indtrængen i Studiet af ogsaa de højere staaende Folks Erhvervsliv i dets Afhængighed af de forskellige Landes Naturbeskaffenhed, et Studium, som for Tiden har stigende Betydning for Geografien. Dr. Vahl's Virksomhed som Plantegeograf vil ikke kunne opveje denne større Fortrolighed med i det mindste et af de centrale Kapitler i Geografien.

Med Hensyn til Dr. Vahl's Virksomhed som Lærebogsforfatter er det Flertallet bekendt, at denne Virksomhed ikke er særlig paaskønnet i de Kredse, som den nærmest vedkommer, og paa Grundlag af alt, hvad der i Løbet af Sagens Behandling er fremkommet, fastholder Flertallet sin ovenfor udtalte Mening, at Dr. Steensby af disse to Ansøgere er den ubetinget bedst kvalificerede som Lærer for Studenter.«

I Skrivelse af 23de Januar 1911, med hvilken Konsistorium indsendte Fakultetets ovenstaaende Erklæring til Ministeriet, var udtalt følgende:

»Konsistorium maa bestemt fraraade at følge Fakultets-Flertallets principale Indstilling om indtil videre at lade Professoratet i Geografi ubesat og for et Tidsrum af 5 Aar at overdrage Doktorerne Steensby og Vahl at holde Forelæsninger og Eksamen i Geografi under det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet, saaledes at Lønningen udredes af den besparede Professorlønning med Halvdelen til hver.

Med Hensyn til Fakultetets subsidiære Forslag om Besættelsen af Professoratet i Geografi slutter Konsistorium sig til den af Fakultetets Flertal gjorte Indstilling og skal i Henhold dertil anbefale, at Dr. phil. H. P. Steensby udnævnes til Professor ordinarius i Geografi ved Københavns Universitet.«

Ved kgl. Resolution af 17de Februar 1911 blev Dr. phil. Hans Peder Steensby udnævnt til Professor i Geografi ved Københavns Universitet.

Udgifterne ved Konkurrencen, ialt 187 Kr. 55 Øre, blev i Henhold til Ministeriets Resolution af 25de Febr. 1911 afholdt af den sparede Begyndelseslønning for Professoratet.

Som anført i Aarb. 1909—10, S. 1016, overtog Professor emer., Dr. phil. Løffler i Henhold til Ministeriets Bemyndigelse af 7de April 1910 Eksaminationen i Geografi ved Skoleembedseksamen i Sommeren 1910.

Ved Skrivelse af 4de Januar 1911 bemyndigede Ministeriet Fakultetet i Henhold til dettes Indstilling af 23de December 1910 til at overdrage Overlærer ved Roskilde Katedralskole C. Christensen at foretage Eksaminationen i Geografi ved Skoleembedseksamen i Januar 1911.

Ved Skrivelse af 18de Februar 1911 bifaldt Ministeriet i Overensstemmelse med Fakultetets Indstilling af 13de s. M., at der udbetaltes Professor emer. Løffler og Overlærer Christensen hver et Honorar af 200 Kr. for at have besørget Eksaminationen i Geografi ved Skoleembeds-

eksamen henholdsvis i Sommeren 1910 og i Januar 1911, saaledes at disse Honorarer udrededes af den ved Vakancen i Professoratet besparede Lønning.

u. Professor, Dr. phil. Eug. Warmings Afgang fra Universitetet og Mag. scient. Chr. Raunkiærers Udnævnelse til Professor ord. i Botanik og Direktør for Universitetets botaniske Have.

(Jfr. om Professor Warming Aarbog 1871—73 I S. 107, 135—36, 1875—76 S. 90—92, 1876—77 S. 116, 1878—79 S. 835, 1881—82 S. 190, 192—94, 1884—85 S. 8—9, 1885—86 S. 111—12, 1887—88 S. 221—42, 333—36, 1907—08 S. 198; om Mag. scient. Raunkiær Aarbog 1903—04, S. 890—91, 953, 1907—08 S. 145—46).

Ved kgl. Resolution af 30te Maj 1911 blev Professor, Dr. phil. E. Warming efter derom indgivet Andragende afskediget i Naade og med Pension fra sit Embede som Professor ved Universitetet og Direktør for den botaniske Have fra 31te December s. A. at regne. Ved Skrivelse af 31te Maj s. A. anmodede Ministeriet Konsistorium om at indhente og med egne Ytringer fremsende en Udtalelse fra det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet om Besættelsen af det saaledes ledigblevne Embede. Under 6te Juli s. A. indsendte Konsistorium til Ministeriet en Udtalelse af 23de Juni s. A. fra det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet, i Tilslutning til hvilken Konsistorium indstillede, at Docent, Mag. scient. C. C. Raunkiær fra 1ste Januar 1912 at regne blev udnævnt til Professor i Botanik ved Universitetets botaniske Have. Efter den Anledning, det i Slutningen af Fakultetets Skrivelse bemærkede gav dertil, tillod Konsistorium sig derhos at bringe den Ministeriet med Konsistoriums Skrivelse af 17de December 1910 forelagte Sag om Udnævnelse af Docent, Dr. phil. J. L. Kolderup Rosenvinge til Professor ekstraordinarius i Botanik i Ministeriets velvillige Erindring.

Ved kgl. Resolution af 19de Juli 1911 blev Docent, Mag. scient. C. C. Raunkiær derefter udnævnt til Professor i Botanik ved Københavns Universitet fra 1ste Januar 1912 at regne. Ved Skrivelse af 28de Juli s. A. til Konsistorium meddelte Ministeriet samtidig med Efterretningen om den skete Udnævnelse, at det fra samme Dato havde overdraget Professor Raunkiær Direktoratet over Universitetets botaniske Have.

Fakultetets Udtalelse af 23de Juni 1911 er saalydende:

»Foranlediget ved Konsistoriums Skrivelse af 7de d. M. angaaende Besættelsen af det med Professor, Dr. phil. E. Warmings Afskedigelse ledig blivende Embede, skal Fakultetet — i fuld Enighed — udtale Ønsket om, at Docent, Mag. scient. Chr. Raunkiær udnævnes til Professor i Botanik og Direktør for botanisk Have.

Mag. Raunkiærers fra alle Sider anerkendte, udmærkede, originale og betydningsfulde videnskabelige Arbejder paa meget forskellige Omraader af Botanikken gør ham selvskreven til at blive Professor Warmings Efterfølger. Docent, Dr. L. Kolderup Rosenvinge, som nærmest kunde nævnes

sideordnet med Mag. Raunkiær, har erklæret, at han ikke ønsker at tages i Betragtning, idet han foretrækker at fortsætte sin særlige videnskabelige Virksomhed uforstyrret af de mere omfattende Arbejder, der paahviler Professor botanices.

Idet Fakultetet altsaa herved indstiller, at Mag. Chr. Raunkiær kaldes til Professor ordinarius i Botanik fra den 1ste Januar 1912 at regne, skal det samtidig udtale Haabet om, at dets i Skrivelse af 5te December 1910 indsendte Andragende om at ansætte Dr. Kolderup Rosenvinge som ekstraordinær Professor gøres til Genstand for velvillig Overvejelse.«

v. Ansøgning om forhøjet Lønnings- og Pensionsanciennitet fra Professor, Dr. phil. Niels Nielsen.

(Jfr. Aarbog 1903—04 S. 878—79, 1904—05 S. 28—29, 1908—09 S. 485—86).

Under 7de Juli 1911 indsendte Konsistorium til Ministeriet et af det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet under 23de Juni s. A. anbefalet Andragende af 21de Juni s. A. fra Professor, Dr. phil. Niels Nielsen om, at der maatte blive tillagt ham Anciennitet som Professor fra 1ste April 1905, da han var blevet udnævnt til Docent, i Stedet for fra 1ste September 1909.

Professor *Niels Nielsens* Andragende var saalydende:

»Undertegnede, Professor i Matematik ved Københavns Universitet, tillader mig herved at ansøge om, at de fire Aar, i hvilke jeg var Docent ved Universitetet, maa blive regnet mig tilgode i Henseende til min Anciennitet, saaledes at denne beregnes fra d. 1ste April 1905 i Stedet for fra d. 1ste September 1909.

Til Støtte for dette mit Andragende skal jeg tillade mig at bemærke, at jeg fra den 1ste Februar 1898 stadig som Privatdocent har holdt Forelæsninger ved Universitetet, lige til min Ansættelse som Docent (den 1ste April 1905), tit under de vanskeligste økonomiske Forhold. Der kan vel næppe være Tvivl om, at det store Arbejde, jeg saaledes har udført gennem 15 Semestre, har været af stor Betydning for hele min senere Virksomhed. Jeg synes derfor, der er noget vist uretfærdigt i, at jeg nu i en Alder af 45¹/₂ Aar ikke oppebærer en større aarlig Gage end 3600 Kr. Desuden skal jeg bemærke, at jeg med mit fyldte 70de Aar ikke kan opnaa den Tjenestetid, der udkræves, for at jeg kan gaa af med største Pension, thi jeg ansattes først som Professor i en Alder af 43¹/₂ Aar.«

Konsistorium anbefalede i Skrivelse af 7de Juli 1911, med hvilken Andragendet indsendtes til Ministeriet, under Henviisning til en fra Kvæstor indhentet Erklæring af 3die s. M., at der søgtes tillagt Professor, Dr. phil. Niels Nielsen Lønnings- og Pensionsanciennitet fra 1ste Juli 1907.

Kvæstors Erklæring af 3die Juli 1911 var saalydende:

»Professor, Dr. phil. N. Nielsen har, forinden han i en Alder af 43 Aar ved kgl. Resolution af 17de Juli 1909 blev udnævnt til Professor ved Universitetet fra 1ste September s. A. at regne, i et Tidsrum af 4 Aar

været knyttet til Universitetet som Docent, idet det ved kgl. Resolution af 4de April 1905 overdroges ham at holde Forelæsninger over ren Matematik fra 1ste s. M. at regne. I det ovennævnte Andragende har Professor, Dr. N. Nielsen nu anholdt om, at der maa blive tillagt ham samme Anciennitet, som han vilde have opnaaet, saafremt han var bleven udnævnt til Professor fra 1ste April 1905. Til Støtte for dette Andragende om, at hele hans Docenttid maa komme ham til Gode i hans Anciennitet som Professor, har Professor, Dr. Nielsen anført, at han fra 1ste Februar 1898 stadig som Privatdocent har holdt Forelæsninger ved Universitetet, og at der ikke kan være Tvivl om, at det store Arbejde, han saaledes gennem en Aarrække, ofte under de vanskeligste økonomiske Forhold, har udført, har været af stor Betydning for hans senere Embedsvirksomhed. Professor, Dr. Nielsen har endvidere anført, at hans Udnævnelse til Professor først er kommet til at foreligge i hans 44de Aar, og at han derfor ikke forinden sit fyldte 70de Aar kan opnaa den Tjenestetid, der udkræves for at han kan gaa af med højeste Pension.

Med Hensyn til det saaledes foreliggende Andragende skal Universitetskvæsturen med Bemærkning, at der formentlig i hvert Fald kun bør blive Spørgsmaal om, at Halvdelen af Professor Nielsens Docenttid skulde komme ham til Gode i hans Anciennitet som Professor, i det hele henholde sig til, hvad der i Skrivelser herfra af 27de Juni d. A. er udtalt i Anledning af de af Professorerne Paludan, Wilkens og Drachmann indgivne lignende Andragender*). Man maa derfor ganske henstille til Konsistorium, om der efter Omstændighederne maatte findes Anledning til at gøre Indstilling til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet om Optagelse paa Finanslovforslaget for 1912—13 af et Forslag om Tildeling af 2 Aars forøget Anciennitet for Professor, Dr. phil. N. Nielsen, idet det da i bekræftende Fald maatte indstilles til Ministeriet, at der i Forslaget til Finanslov for 1912—13 indsættes en saalydende Anmærkning under Universitetets Udgiftspost 1. a., efter Lov af 12te April 1892 § 5 til de normerede Professorer:

»Professor, Dr. phil. N. Nielsens Tjenestetid i Henseende til Lønning og Pension beregnes fra 1ste April 1912, som om han var bleven ansat som Professor fra 1ste Juli 1907 at regne.«

og at i Forbindelse hermed Lønningernes Beløb i Linien forhøjes med 450 Kr. som Lønningsforhøjelse à 600 Kr. aarlig for Maanederne Juli 1912—Marts 1913, begge inklusive.«

Der blev ikke af Ministeriet stillet Forslag til Finansloven om nogen Anciennitetsforhøjelse for Professor Niels Nielsen.

x. Forhøjet Lønnings- og Pensionsanciennitet for Museumsinspektør, Mag. scient. W. Lundbeck.

(Jfr. Aarvog 1909—10, S. 977—81, og de der anførte tidligere Hefter af Aarbogen.)

Under 12te Februar 1910 indsendte Konsistorium til Ministeriet et af Museumsraadet for Universitetets zoologiske Museum under 9de s. M.

*) Herom vil Meddelelse blive givet i et senere Hefte af Aarbogen.

anbefalet Andragende af 8de s. M. fra Inspektør ved Museets 3die Afdeling W. Lundbeck om Bevarelse af det personlige Lønningstillæg paa 1000 Kr., som var blevet ham tillagt ved Finansloven for 1909—10, jfr. Aarvog 1908—09, S. 556—57.

Inspektør *Lundbecks* Andragende var saalydende:

»Efter at jeg fra 1ste Februar d. A. er udnævnt til Inspektør ved Universitetets zoologiske Museums 3die Afdeling, vil mine Indtægter blive forringede; jeg havde nemlig som Assistent en Gage paa 1400 Kr.; ved det mig tillagte personlige Lønningstillæg blev Gagen 2400 Kr.; jeg kunde endvidere ved betalt videnskabeligt Arbejde erhverve en Fortjeneste, der — eksempelvis i Finansaaret 1908—09 var 600 Kr. — men undertiden indtil 1200 Kr. Min Gage som Inspektør er derimod kun 2800 Kr., og jeg vil i denne Stilling almindeligvis ikke være i Stand til at fortjene noget yderligere, idet Administrationen af Afdelingen i Forbindelse med de videnskabelige Arbejder, Stillingen fører med sig, vil beslaglægge min Tid og Arbejdskraft. Jeg skal ogsaa tillade mig at henlede Opmærksomheden paa, at det mig tillagte personlige Tillæg for en stor Del var Æquivalent for den, i min Ansøgning om det nævnte Lønningstillæg nærmere omtalte, betydelige Samling af danske Dipterer, som jeg skænker til Museet; hvis Lønningstillægget ikke vedblivende tillægges mig, vilde altsaa dette Æquivalent falde bort efter kun at have virket i 10 Maaneder.

I Henhold til ovenstaaende tillader jeg mig da at forvente, at Ministeriet vil finde en Fortsættelse af det nævnte Lønningstillæg rimelig og se sig i Stand til at imødekomme mit Andragende.«

Konsistorium udtalte i Skrivelse af 12te Februar 1910, med hvilken Andragendet indsendtes til Ministeriet, at det paa det bedste anbefalede, at Sagen blev ordnet som af Universitetets Kvæstor i Erklæring af s. D. i Overensstemmelse med Inspektør Lundbecks Ønske indstillet, nemlig saaledes, at Inspektør Lundbecks Tjenestetid i Henseende til Lønning og Pension beregnedes fra 1ste Februar 1910, som om han var blevet ansat som Inspektør fra 1ste Februar 1900 at regne, og saaledes, at der i saa Henseende blev stillet Ændringsforslag til Tillægsbevillingsloven for 1909—10.

Kvæstors Erklæring af 12te Februar 1910 var saalydende:

»Som af Inspektør Lundbeck anført, blev der ved Finansloven for 1909—10, jfr. Rigsdagstidenden for 1908—09, Tillæg A., Sp. 1205—06 tillagt ham et personligt Tillæg paa 1000 Kr. aarlig til hans Lønning som Assistent ved Universitetets zoologiske Museums 2den Afdeling. Der er paa det anførte Sted i Rigsdagstidenden gjort udførlig Rede for Assistent Lundbecks Kvalifikationer til at opnaa et personligt Tillæg til hans Lønning, og det er særligt fremhævet, at han, der da var mellem 44 og 45 Aar, siden 1887 havde arbejdet for Museet, men først fra 1ste April 1904 havde opnaaet et aarligt Vederlag af 1400 Kr. af Museumsraadets Medhjælpssum og fra 1. April 1908 Ansættelse som Assistent med samme Lønning, samt at han, saafremt han maatte opnaa taalelige Lønnings-

forhold, ved testamentarisk Bestemmelse vilde skænke til Museet den af ham tilvejebragte Samling af danske Dipterer.

I det nu foreliggende Andragende har Inspektør Lundbeck som Støtte for sit Ønske om ogsaa fremtidig at bevare det ham bevilgede personlige Løntillæg anført, at han i sin Stilling som Inspektør ikke kan gøre Regning paa nogen Indtægt ud over sin Embedslønning, idet Bestyrelsen af den ham underlagte Afdeling af zoologisk Museum i Forbindelse med de videnskabelige Arbejder, som Stillingen fører med sig, vil lægge fuldt Beslag paa hans Tid og Arbejdskraft. Som Assistent har han derimod ved betalt videnskabeligt Arbejde kunnet opnaa en aarlig Fortjeneste, der kunde være indtil 1200 Kr. Den Forbedring i hans Lønningsforhold ved Museet, som er en Følge af hans Udnævnelse til Inspektør med den for denne Stilling normerede Begyndelseslønning af 2800 Kr., vil derfor i Virkeligheden for ham betyde et aarligt Indtægtstab, og den Forudsætning, hvorunder han har skænket sin Samling af Dipterer til Museet, maa derfor siges ikke længer at være virksom, om end det vedblivende er hans Hensigt at skænke Museet sin Samling af danske Dipterer.

Det maa formentlig erkendes, at en Lønning af 2800 Kr., stigende hvert 5te Aar med 400 Kr. indtil 4000 Kr., jfr. Lov Nr. 74 af 12te April 1892 § 7, for en videnskabelig Stilling, der optager sin Indehavers hele Tid og Kræfter, i sig selv er yderst ringe. Og dette gælder saa meget mere i det foreliggende Tilfælde, hvor Inspektør Lundbeck først har opnaaet Udnævnelser og dermed Begyndelseslønnen 2800 Kr. i en Alder af 46 Aar, efter at han i 23 Aar har udført for Museet Arbejder, der, jfr. det ovenfor citerede Sted i Rigsdagstidenden, nævnes med Anerkendelse af hans videnskabelige Dygtighed. Det tør derfor haabes, at et Andragende fra ham om Forbedring af disse utilfredsstillende Lønningsvilkaar under de foreliggende Omstændigheder vil blive modtaget med Velvilje af de bevilgende Myndigheder.

For saa vidt Inspektør Lundbeck og med ham Museumsraadet har tænkt sig denne Forbedring opnaaet derved, at det ham som Assistent ved zoologisk Museum tillagte personlige Løntillæg paa 1000 Kr. bibeholdes for ham ogsaa som Inspektør, skal man imidlertid ikke undlade at henlede Opmærksomheden paa, at en saadan Overførelse af et paa den samlede Lønningssum bevilget, personligt Tillæg til ogsaa at gælde, efter at den paagældende har opnaaet Udnævnelse til et højere lønnet Embede, synes mindre godt foreneligt med de i Lov af 26de Marts 1870 om Embeds- og Bestillingsmænds Lønningsforhold § 10 for saadanne Tillæg foreskrevne almindelige Regler. Saavel under Hensyn til Inspektør Lundbecks Alder ved Udnævnelser, fra 1ste Februar 1910 at regne, til Inspektør som under Hensyn til hans forud for denne Udnævnelse liggende 23-aarige Arbejdstid i Museet synes derimod den af ham ansøgte Lønningsforbedring at kunne søges opnaaet ved en med 10 Aar forhøjet Anciennitet i hans nuværende Embedsstilling, hvorved han fra sin Udnævnelse vil erholde en Lønning af 3600 Kr. Det tilføjes, at Inspektør Lundbeck, hvem man har gjort bekendt med det foranstaaende, har givet dette sin Tilslutning.

Man skal derfor tjenstligst tillade sig at anbefale en Indstilling til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet om, at der ved Ændrings-

forslag til Loven om Tillægsbevilling for Finansaaret 1909—10 under Universitetets Udgiftspost 1. c., Lønninger efter Lov af 12te April 1892 § 7, søges optaget en saalydende Anmærkning:

»Inspektor ved Universitetets zoologiske Museum W. Lundbecks Tjenestetid i Henseende til Lønning og Pension beregnes fra 1ste Februar 1910, som om han var bleven ansat som Inspektor fra den 1ste Februar 1900 at regne.«

En Forhøjelse af det under Udgiftspost 1. c. i Linien opførte Beløb vil formentlig ikke være nødvendig som Følge af den foranstaaende Bemærkning.«

Under 22de Februar 1910 meddelte Ministeriet Konsistorium, at det ikke saa sig i Stand til at fremsætte et hertil sigtende Ændringsforslag til Tillægsbevillingsloven for 1909—10, men at det derimod intet havde at erindre imod, at der paa Universitetets Budgetforslag for Finansaaret 1911—12 optoges et i den Retning gaaende Forslag.

Ved Finansloven for 1911—12, jfr. Rigsdagstidende 1910—11, Tillæg A., Sp. 1139—42, blev der under Universitetets Udgiftspost 1. c., Lønninger efter Lovene af 23de Maj 1902 §§ 1—3 (Universitetets Andel), 12te April 1892, § 7, og 25de April 1907, § 1, optaget en Anmærkning saalydende: »Inspektor ved Universitetets zoologiske Museum W. Lundbecks Tjenestetid i Henseende til Lønning og Pension beregnes fra 1ste April 1911, som om han var blevet ansat som Inspektor fra 1ste Februar 1900 at regne.«

y. Privatdocent, Direktør, Dr. phil. Burrau adjungeres det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet ved en Skoleembedseksamen i Matematik med Beregningsmatematik som Speciale.

(Jfr. Aarvog 1908—09 S. 486 og de der anførte tidligere Aarvøger samt Aarvog 1909—10 S. 1015.)

Under 6te Juni 1910 modtog Konsistorium en saalydende Skrivelse fra det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet:

»I Anledning af en fra d'Hrr. studiosi magisterii Østergaard og Sig. Kristensen til Fakultetet rettet Forespørgsel om, til hvem de skulde henvende sig om Vejledning ved deres Studium til Skoleembedseksamen med Matematik som Hovedfag og Beregningsmatematik som Speciale, tillod Fakultetet sig i Skrivelse af 5te April d. A. at anmode Konsistorium om at udvirke Tilladelse for Fakultetet til at henvise disse to Studerende til Direktør, Dr. phil. Burrau, der virker som Privatdocent ved Universitetet og har erklæret sig villig til uden Honorar at overtage dette Arbejde. I samme Fakultetsskrivelse erindredes om, at Fakultetet ikke omfatter en Lærerplads i den Gren af Matematiken, hvorom Talen er, skønt det ved Bekendtgørelse af 15de Januar 1907 er tilladt at have Beregningsmatematik som Speciale.

I Konsistoriumsmødet den 17de April 1910 blev ovennævnte Skrivelse taget tilbage af Fakultetets Dekan, idet det af Forhandlingerne fremgik, at Konsistorium næppe kunde fremme Sagen i den da foreliggende Form.

Nu har de to Ansøgere meddelt Fakultetet, at de allerede har forskaffet sig den ønskede Undervisning gennem de Forelæsninger og Regneøvelser, Direktør, Dr. Burrau har holdt som Privatdocent, og at det, de nu ønskede, er, at der tildeles dem en Opgave i Specialet.

Saaledes foranlediget skal Fakultetet herved søge om Tilladelse til at anmode Direktør, Dr. Burrau om at bistaa Fakultetet ved Tildeling og Bedømmelse af Opgaver for de to Ansøgere i det nævnte Speciale, for hvilket Arbejde Fakultetet maa ønske et passende Honorar anvist til Dr. Burrau.«

Konsistorium fremsendte 4de Oktober 1910 Sagen til Ministeriet, idet det indstillede, at der meddeltes Fakultetet Tilladelse til at anmode Dr. Burrau om at bistaa Fakultetet ved Tildelingen og Bedømmelsen af de nævnte Opgaver, samt at der udbetaltes ham for denne hans Bistand et Beløb af 150 Kr., at afholde af det for Maanederne April—Juni 1910 uanvendte Honorar, 500 Kr., for en Docent i ren Matematik.

Ministeriet bifaldt 7de November s. A. Konsistoriums Indstilling.